

309387 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

సంపుటము. ౫. యెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జనవరి నెల 7 వ తేది మంగళవారము No 228
సంపాదకుడు. శ్రీ. కాళియు క్తి నాను సంపాదకుని పాత నాను పంపించును. సంచిక ౨౨౮

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాషధము

వెల స్వల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లే కుండీన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమాలికలచే
చేయబడును
నువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుదు
చక్కని డబ్బితో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి పో,

6, త మిశ్రా వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 150

(రిజిస్టర్డ్) ఆటోమోటివ్ బహారే. (రిజిస్టర్డ్) కాబడినది.

ఇట్టికాలపురుషుని కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరముగు నువాసనము.
అట్లా, పోలీసుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకపో నిర్ణయించిన కేసుల పుష్కలము.

నీ ముఖమున కొన్ని చిందులు, నీయకనింపినచో, మనోహరముగు నువాసన నిన్ను అలరించును.

ఈ క్రింది చరిత్రములను నీ సాటిలో ముందు

చిన్న నైజా (అర డ్రాం)	సీసా 1.5 రు 0.30
చిన్న నైజా (అర డ్రాం)	" " 0.12-0
చిన్న నైజా 2 "	" " 1.40
చిన్న నైజా 4 "	" " 2.00

సీ. వి. భద్రము బుడ్డి 1-5 0.50, రి బుడ్డు 0.140 (రక్తేకము).

చిల్లెల, కట్టుకలందరి ప్రసిద్ధముగు ప్రసిద్ధముగు నువాసనము.

ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు. కావున, ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు.

చి, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు ఈ ఆటో

మోటారును, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

ఈ నైజా ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

చిల్లెల, కట్టుకలందరి ప్రసిద్ధముగు ప్రసిద్ధముగు నువాసనము.

ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు. కావున, ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు.

చి, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు ఈ ఆటో

మోటారును, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

ఈ నైజా ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

చిల్లెల, కట్టుకలందరి ప్రసిద్ధముగు ప్రసిద్ధముగు నువాసనము.

ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు. కావున, ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు.

చి, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు ఈ ఆటో

మోటారును, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

ఈ నైజా ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

చిల్లెల, కట్టుకలందరి ప్రసిద్ధముగు ప్రసిద్ధముగు నువాసనము.

ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు. కావున, ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు.

చి, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు ఈ ఆటో

మోటారును, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

ఈ నైజా ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

చిల్లెల, కట్టుకలందరి ప్రసిద్ధముగు ప్రసిద్ధముగు నువాసనము.

ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు. కావున, ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు.

చి, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు ఈ ఆటో

మోటారును, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

ఈ నైజా ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

చిల్లెల, కట్టుకలందరి ప్రసిద్ధముగు ప్రసిద్ధముగు నువాసనము.

ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు. కావున, ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు.

చి, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు ఈ ఆటో

మోటారును, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

ఈ నైజా ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

చిల్లెల, కట్టుకలందరి ప్రసిద్ధముగు ప్రసిద్ధముగు నువాసనము.

ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు. కావున, ఈ నైజా నలుగురు నెంట్ల కలవు.

చి, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు ఈ ఆటో

మోటారును, చిల్లెలను ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

ఈ నైజా ఆటోమోటివ్ బహారే అను పేరున పరిచింపుడు.

A BEST OPPORTUNITY. REDUCTION SALE

FOR
THE CELEBRATION OF SUCCESS
of our Glorious Emperor and his allies in
The Great European War.

The following books of our publication
will be sold at reduced priced at the rate of
25 per cent. Less than the original cost
(Postage etc., Extra for all Books)

Mr. G.W.M. Reynold's Novels
Big Type Editions.

	RS. A.
1 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
2 Bronze Statue of the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
3 Loves of the Harem, A Tale of Constantinople. 4 Vols.	3 0
4 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	5 0
5 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
6 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
7 The Mysteries of Old London or The Days of Hogarth. 3 Vols.	2 4
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust - A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Mary Stuart or Queen of Scots	1 4
11 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
12 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
13 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
14 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake, Complete.	0 10
15 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

The above reduction will be allowed only
for orders received from the 15th December
1918 up to 15th February 1919.

Apply to:-

The SUPERIOR WATER CO.,

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

పాక్షి టెక్సేనాలు : వెండిసరకులు
బ్లాక్ బర్డు రు. 8-12-0, వాటర్ మాస్క్ 7-8-0, నే ఫెట్ నాకురు
మాస్క్ 11-0-0, స్వాక్ 7-0-0, నెల్సన్ (210-4-0-0, మంచి
నదియారపు వెండిగోలు 6-8-0, బుగ్గ (4) 1-12-0, వడి
గోలు 1-12-0, మిస్టర్స్, టెక్స్ మెన్ 2-8-0 క్లిప్స్ 1-4-0.
R. E. Nathan & Co., Triplicane, Madras.

కుంకుమపువ్వు: మాయుక్కు మాయుక్కు
గుం కుంకుమపువ్వు వెల తగ్గించబడినది. కాశలసేవకాదు
వెంటనే తీసి అర్థదలలు రిజిస్టర్ చేయించుకొని నూతన
సంస్కృత క్యాలండరు కొరవారిని పొందు తుచుకను. (1897)
ఎస్. బారామణి అండుకొ, 21 వా న్యువేవీధి, పోస్టు, బొంబాయి.

ఇనుము బోల్టునట్టును,
నట్టును. (1412)
ప్ర మానబడిన సరికులను, సరస
ముగ్గు తయారుగు తగ్గని శాల.
అద్దులలి మహాస్వర్ణలి కంపెనీ,
13, వెంబునాకావీధి, మదరాసు.

అమృతాంజన అవశేషములు.
ఈ అమృతాంజన కర్తవ్యములను చేసి పర్యవసాన మొచ్చిం
ది ఇయ్యబడు కేసులను చూపుకొనుచు నేనీ చేరి కాని
కుంకుమ ఆగోట్టును. సేవకును వ్యవహార కేసులకును
సేవకును కలిసింపును. దీర్ఘతయ, వేయి, కలసింపు,
కొమ్మకొమ్మ మొదలగునవి తక్కువ సేవకులకు.
(219) అర్థకాసు డబ్బి 1-5 రు. 0.10-0.
వైశ్యకా ప్రీ మినికంకర్ గోవింద
అరణ్యగృహ కోమభాషము, 15% ప్రాద్యే, ప్రాద్యే.

మలయ చంద్రనమ
(255) మలయమునకు ఈ కారము
మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని
తెలియదు. చక్కము తెలు. విచిత్ర
మున్నగు కలిపిబట్టల పుడేడు. చక్క
మైన మాయామాయచంద్రము ఎలావు
తెలుపు, పచ్చ అను ముగ్గు విధముల
మలయమును మూడు రూపలలో మున్నును. డబ్బి 1-5 2-0
గంధర్వశార్వసి, రాజమండ్రి.

(10) ~~_____~~

చిహ్నముజిల్లా పునఃసూచనము ౫తేది 27-వ తేదీ
వైకృతమునందు డిప్యూటీమజిస్ట్రేట్ గారు ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య ఆ
య్యగారి యాధిపత్యమునందు పునఃసూచనము నుచేసి పుస్తక
భాండాగారము నొకదానిని నెలకొల్పిరి.

19 వ శ్రేణి ఉపవాంఛు బెజవాడ కమ్యూనిస్టుల
వనతిగ్రహణబంధమైన స్థిరీయవార్షి కోర్సులను గుర్తించు
జిల్లా లాంటి రికార్డు ఉపన్యాయము జంబాల వేంకటేశం
పూదతి బి. ఏ. గారి యాధిపత్యముక్రింద బెజవాడ హిందూ
వాటకళాలలో నుండును.

గుంటూరు జిల్లా శేషలక్ష్మి తాలూకా నిజాంపేట్ను గ్రామ
మందు బాపట్లనివాసులను ప్రస్తుతము బ్రాహ్మణకోడూరు
కమిటీ స్కూలును దుపా ధ్యాయములుగమండిన దీని రంగా
చార్యులు గారు గత సెల 28, 29 తేదీలు చాణీ కోడనధికన
మందు కేతానధాన మొనరించి.

ఒకరినిబ్రాహ్మణులవ్వడము:—బందరు జగన్నాథపురంబున “బాలగంధర్వ స్వచ్ఛందసంఘము”నును చేర వైశ్య విద్యాధ్యక్షులు ఒక సంఘము నెలకొల్పిరి. దానికి గాను బందరుపురంబున శ్రీరామచంద్ర ప్రసాదదత్తగారి నాటక సమాజమువారు లంకా దత్తాత్రయము నాటకమును ప్రదర్శించి, దానికి వచ్చిన ఆదాయమును పై పేర్కొనిన సంఘమువారు విరాళముగ నొసంగిరి.

పేంకటగిరినుండి ఒక రిట్లు ప్రాయశు వ్వాసు: మా
 యూరిలో కలగా ఒకమాసమునుండి వ్యాపించియున్నది.
 ఇప్పటికి 440 వాడ్యపీడితులును 312 మరణములు లెక్క లేకు
 మన్నవి. ఇట్లుండిప్పటికినే షేర్ మెన్ గారు మా గ్రామ ఆలోచ్య
 రక్షణమునకు ఏలాటి శ్రద్ధవహించినట్లు కానినందు. గవర్న
 మెంటు వారు యీ యునియట్ పై శ్రద్ధపువ్వకొందురు గాక!

బాల్ గాల్వా, వెదచేతుకొనుచుంటి స్వరాజ్యన
మిత్రాభివృద్ధిని నొనర్చుచు వెదచేతుకొనుచు
జను, బెదిల్చుచును, అమృతము కలకేరీరూపు పంతులు
బి. ఎ. బి. ఎల్. గారి యాచార్యులను అనుభవముగా జరి
గినది. కావ్యరస్య నిహేత్తు అమిత ఆద్యమును “స్వరాజ్య
భావము-వరపాదకము”ను గూర్చి యుపన్యసించిరి. సభకు
నుమారు 400 మంది విశ్లేషిరి.

ఒక రీతిని వ్యాఖ్యచేస్తాడు:—చిత్తూరుజిల్లా రామ
సాగర పురంబున జనార్దనదేవునియొక్క వివాదక ఉత్స
వంబు పుంపుకి సంస్థానం పృథువులగు రాజా నుగుటూరు
ఇమ్మడి సాంబశివరాజుల చిక్కరాయల్ యశోవంతు బహదర్
నారి సహాయమున జూల చేతుకగా 11-1-19 మొదలు
15-1-19 లేదవరకు జరుపబడును, బ్రాహ్మణులకు వైశ్యులకు
ధర్మాగ్రేసరులకులన లేదుబాగులు మామూలములు సంకల్పణ
ములు జరుపబడును.

ఒకరిట్లు వాగ్విమలములు:—కృష్ణాజ్ఞా భీమవర
ము తాలూకా రామవరము గ్రామమున, వర్సాపురము తాలూ
కాబోర్డు అధ్యక్షులగు రావురాజేలు కొప్పర్తి ఎన్లన్న
పంతులుగారికి దీనివలన 23-వ తేదీన చుట్టాల్సిన మూ
డు గంటలవల యూనియన్ పంచాయితీ స్థాపించబడినది. సభ
గ్రామకేరళా సమావేశమునకుండినది. చెంగల్లూరు పట్టణ
విస్తీర్ణిరి. అందు చెంగల్లూరు సుబ్రాహ్మణ్య చౌదరిగారు,
వల్లూరు పరినివాసాదు, గోపేటి లక్ష్మీరతి, గన్నమనీడి పద్మ
నాథుడు, మన్నవ వెంకటాస్వామి, చెంగల్లూరు చిట్టి పంతులు
గారు సభ్యులుగ నున్న కొనబడిరి.

శక్తివిశ్రేణుడు జిల్లు ప్రాముఖ్యములు:— గతశత
22 తేది 5 గంటలకు ఏలూరు పురమండలమున చిలక
మర్రిపక్షిచూపించినానా బద్ధశత్రుకైన ఏలూరు హిందూ
యొరజన సంఘసభ సమావేశమైనది. సంవత్సరశత్రు
కార్యక్రమమును నడపరించి “మన జీవితము యొక్క యుద్ధే
శము- దాని శత్రువు వెగవేయవలెను” అని నిశ్చయమును సూచి
కాకినాడ హస్తప్రయోగ పైల్డ్రెజిల్లు సుబ్బారావుడు గారు
చుట్టగ సాధనమిచ్చిరి. ముఖ్యజిల్లా అధికారి కనపరచుచు భాగ
వహిత్తుకాదుగ వ్యవహరింప వచ్చుననించి కలవలపల్లి నంగ
నాథకామ్రాజు గారును శీతలరాజు కలవరావు బి. ఏ. గారును
ఉపన్యసించిరి.

గతనెల 29 వ తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము అను
లావురం తాలూకా పేరూరు బోర్డు యెలిమెంటరీ బాలిక
పాఠశాలయొక్క ప్రిన్సిపలు బహుమానోత్సవము చేరి నారా
యణమూర్తిగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారి ఆధిపత్యముక్రింద
చెట్టి శైకడేరిస్కూలు భవనమున జయప్రథముగ జరిగెను.
సభకు పండిత శిఖామణియైన రాంభొట్ల ఆప్పన్న శాస్త్రిలువారు
మొదలగు పండితబృంధము మున్నగువారు వచ్చిరి. స్త్రీధరు
మున్నగువారు వచ్చిరి. కాశీవర్ణుల లక్ష్మీదేవమ్మ ఆనుబాలిక
“స్త్రీవిద్యము” గురించి తెలుగున యావధానముచెప్పిరి.
బాలికలు “సావిత్రినాటకము,” ప్రదర్శించిరి. అగ్రాసనాధి
పతి బాలికలకు బహుమానములు పంచివెట్టిరి. అగ్రాసనాధిపతి
బొంకాపాఠశాలకు ఆరోగ్యముం యిచ్చెదమని వాదనాగము
చేసిరి. ఆపన్న శాస్త్రిలు వారు స్త్రీవిద్యనుగురించి యుప
న్యసించిరి.

రేణిగుంటజంగ్ల పాఠశాల మూడవతరగతి ప్రయాణికుల
యశస్వతిగురించి మొదటోలు శ్రీకృష్ణయ్యగారిట్లు వాయు
చున్నారట: ఇటీవల పనులైదుదినములుగా ఈ జంగ్ల పాఠశాలను
రాత్రి 10 గంటలకుపైనే బొంబాయిమెయిలు వెళ్లినవెనుక,
అచ్చటి మూడవతరగతి వెయిటింగు రూములో నుండు ప్రయా
ణికుల నందిరిని రైల్వేపోలీసువారు “జూరిలోపోయిపంతుకొను
దు, ఇప్పుట చుండకూడదు, అద్దగుఅట్లున్నది. మీ సామానులు
కాచుకొనటం కెవరుగలరు?” అని చెప్పి, వారలను అట్టి
వేళలో ఇట్టిచలికాలమున బయటికి తరముచున్నారు. ఇట్లు ‘ట
నల్ల ప్రయాణికులకు కిచ్చుచుగుటయే కాక, అప్పుటి వారిస్థితిని
జూచిన తీర్పురులకు ఆవిషమును దొరకుచున్నది కావున
అధికారులు అట్టికా త్రోగువులు, నిజమైనచో — రద్దు చేసి రైల్వే
పోలీసువారికి, వారినిజమైన “ద్యూటీ”లను విశదీకరించుట
యొక్కము.

3 దేచిన నెల 26-న తేదీని గుడివాడ భజనసమాజమునది రఘునంద్రాచార్యులు, భూస్వాములునగు కొల్లి సీతయ్యగారి యాజమాన్యము క్రింద తాలూకా రైతుల సభ జయప్రదముగా జరిగినది. నలుపుక్కుల నుండియు ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. రైతుల సంఘముయొక్క ప్రయోజనమును గురించి మారపు నేని వేంకయ్యచౌదరి గారు అడుగుముల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు మొదలగు వారను ధాన్యపు టెగుమతులను గురించి సాదరు జ్ఞాపిడిన ఉత్తరవులను గురించి కరెడ్డరామయ్య పంతులుగారు ను ఉపన్యసించిరి. “గుడివాడతాలూకా రైతుల సంఘము” అను పేరను గుడివాడతాలూకా శాసనసంఘమును స్థాపింపవలయును. ఆ సంఘములో సభ్యులుగ నుండుటకు మేజరుగ నుండి సంవత్సరమునకు ఆధదము ను 1-0-0 చందాగా ఇయ్యవలెనని సభయందు తీర్మానించిరి. సంఘమునకు 15 మందికి తక్కువ కాకుండను 82 మందికి ఎక్కువ కాకుండను కార్య నిర్వాహకులుగా నుండునట్లు తీర్మానించద మెనది.

యాజ్ఞశాస్త్రముల విద్యాభివృద్ధిని గురించి యొకట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— బ్రాహ్మణులలో అన్ని శాఖలకంటె మన శాఖయందు విద్యాహీనత చాల మోడుగ ఉన్నది. తక్కిన శాఖలయందు ద్రవ్యవంతులు వారలయొక్క ద్రవ్యము ఖర్చు పెట్టి గొప్ప ద్రవ్యహీనులు వారములు మదూకరములతోను కత్తిగంజు తేకుడ అన్ని విధములగు విద్యలను నభ్యసించి ఉన్నతదేశము నుచ్చుచున్నారు. మన శాఖయందు అభిమానముగల ప్రతివంతుజును వారి కత్తికి తగిల్లు శత్రుపంక్త్యము కొంత ద్రవ్యమును సహాయము చేసినయెడల ఆసామ్యము ఒక విధిగ నేర్పి ఆసామ్యమునుండి నిరుపేదలుగ మంతువారికి భోజనసౌకర్యములను చేసి జీతము లిచ్చి విద్యాసౌకర్యములను చేయవచ్చును. వేదపాఠశాలను గుంటూరుజిల్లా తెనాలి గ్రామములో నేర్పరుచవచ్చును. ఇతరసాహాయ్యము చుచు చేసినయెడల మన శాఖలో చాలమంది విద్యాభివృద్ధికి రాగలరు.

గుడివాడయందు డిశంబరు 29-న! తేదీని శక్తియ నుకూ
సభాస్థలము అత్యంతస్వచ్ఛముగ పరిసమాప్తి నొందింపబడినది.
సానక వ్యాధియగునంకపు యజనమును, కొందరు వైద్యులును
కలసి కైలవాడుబామన 2-30 ఫుం|| మొదలు ఉదయము 6-30
ఘం|| వరకు వాతవిజగము చేయుచు ఉర్రెల్లకు నగరసంకీర్తనము
ములమున ఉద్బోధించిరి. నామధ్యమి 5-30|| ఘం|| మొదలు
రాత్రి 9-30 ఘం|| వరకు శ్రీచతురులును, సహజగానధరీణు
లును, దేశనేవాపేరేపితులును, అగు వెలుతురుమిల్లి జంకట
రావు పంతులుగారు “సామిత్తుసాఖ్యానమును హరికథా
కాలక్షేపము జేసి, అందు సాలకసాలిత వ్యాసమును నివరించి

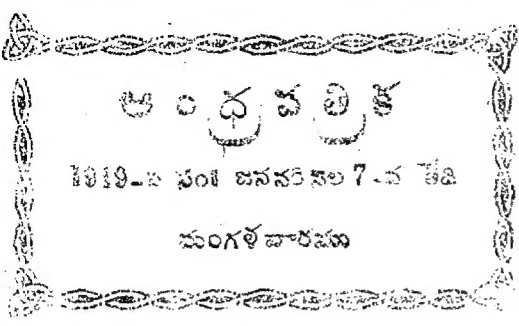
సమస్తల బాధీయోత్సాహపూరితులగు జేసిరి. ఇందునను నా
చెంతయు వండ్యులు. కొందరు పెద్దలుకూడ జేయుచుచున్నవను
గూర్చియు చుచున్న అర్జునుల పార్థివముల మొదలగు వాళ్ళు
రషద్రుతులను వదలి నిజముగ జేయు స్వాతంత్ర్యము సాధించు
టకు కంకణము కట్టుకొని తాత్కాలికత్వమునను గదంగుటను
గూర్చియు, ఉపన్యసింపిరి. జనులందఱు ఆత్మ్యత్వావహోపేతు
లయిరి. — ఒక నిశ్చయము.

కృష్ణజిల్లా యొక్క నూడెం తాలూకా గ్రామోద్యోగ
స్థలయొక్క సంఘ నిర్మాణసభ గతనెల 29-వ తేదీ మధ్యా
హ్నము లి గంటలకు కుమార్తెవ గ్రామమందున్న లక్ష్మీ
స్వస్థింహ పుస్తక భాండాగారమునందు సమావేశమైనది. కర్ల
పాలెపు బ్రహ్మవంశరావు గారు సభాధిపత్యము వహించిరి. మ
ద్రాసు గవర్నమెంటువారు గ్రామోద్యోగస్థల చంకపారం
పత్య సంక్రమించుచుండిన హక్కులకు నిలిపివేయుటకు స
రించి కూచించుచు ప్రయత్నము చేయుచిన బిల్లుకు గురించి
అన్వది అవపేక్షితంబును అసద్గ్రహణకమును అన్వాయము
ను అని నిరూపించుచు గ్రామపరిపాలక కాసన మెట్టిసౌకర్య
మును సమకూర్చి పాలదని అభ్యర్థన బంపవ్వపించిరి. సభకు
కోవ్వూరు ఫిర్యాలోనుండు చాలమంది మనసులు కరణములు
చాడరైరి. ఎర్న నూడెం తాలూకా గ్రామోద్యోగస్థల సం
ఘమువేరిట ఒక సంఘము నేర్పాటుచేసి కార్తవీర్వహ
కుల నెన్నుకొనిరి.

విజయనగరమునుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నారః భిక్ష
గ్రాజ వేంకటేశ్వరరావు మాండలికవారి ప్రయత్నములవలన
ఈ నెల 1-న తేదీని మాత్రమునున్న మ్యూనిసిపల్ సెక్షన్డర్
స్కూలులో మహాలేఖదేవినిగొనిన నెమ్మొకరున్న వైద్యు
లందరును కోనేటి ఆస్పత్రిదేవర వైద్యుగారి యగ్రాసనాధి
పత్వముక్తింద రాజీవు డిసెంబరులో మాత్రమునందు జరుగ
బోవు తృతీయాంధ్రాయుర్వేద వైద్యశాస్త్రమునందు జయ
ద్రవముగా జరుపు నిమిత్తము కర్తవ్య మాలోచించుటకును
ఆయాశ్రేణుమును పరిచయముజేయుటకును సమావేశమై పురా
ణము సూర్యనారాయణ తిథ్యలవారి ధర్మాది పార్శ్వవర్తి
పథ ఆరంభమయ్యెను. “శ్రీధర్వంతరిసంఘము” అనుపేరుతో
నొక్కవైద్యసంఘ మేర్పడుటకును నైపుణ్యాపండిత సంక
తుల నాలోచించుటకు నొకనిర్వాహకసంఘ మేర్పడుటకును
తీర్మానింపబడినది. నిఖిలభారతవ్యాధివైద్యులహామండలివారి
వివిధసలహకును, ఆంధ్రగ్రాష్ట్రీయ శాస్త్రీయశాస్త్రముండలి నిబంధనల
కును లోబడియే ఈ సంఘ మేర్పడెను

త్రాసుకునుగూర్చి, వైద్యులనియున్న వాక్యములను ప్రకటనాధము మద్రాసు మద్యకావనిషేషక సంఘమువారు నూతన పరిపాలించిరి. దానినీ క్రింద ప్రకటించుచున్నాము: వైద్యులందఱు కార్యరీత్యా పరిక్షించి జవాబుచేసి, తమ ఆచరణము వల్ల నే కూడా క్రిందిసంగతులు రూఢిగా నిజమని చెప్పుచున్నారు. సారాయిలు, కోకేయిన్, నల్లమందు, భంగు, గంజాయి, చరాసు మొదలయిన వస్తువులన్ని విషయములు. వానిని కొద్దిగా నయినను పుచ్చుకొనుటవలన గుర ఇండియాజేక్షను వంటి కాక జేక్షములలో చాలా అపాయకరమగును అని దేవబాబును ఎన్నటికిని పూర్తిగా తినివేయజాలవు. మరియు కలూగ జేక్షును వస్తువులను వీనిని పుచ్చుకొనక, మరియు కలూగ జేక్షుని వానిని మాత్రమే పుచ్చుకొనుచుండువారే ఎక్కువ సంసృక్తిగలవారయి యుండుదురు. అట్టివారు మాత్రమే తమకు అరబుకోగములు మొదలయిన వ్యాధులు రాకుండ ఉండునట్లు ఎక్కువ బూరిచేసికొనగలిగి యుండుదురు. సారాయిలు పుచ్చుకొనువారికి మరింత ములభముగ కేగరోగములు వచ్చుటకు వీలుండును. అట్టివారి విడ్డబడచాలా హానికలగజూచుదు. సారాయిలు పుచ్చుకొనుటవల్ల కరువులల్ల కలూగు బాధలు ఎక్కువయగును. సారాయిలు పుచ్చుకొనిన తత్క్షణమున, ప్లేగు ఆసురోగము రాదనుమాట ఎరికమాత్రమును నిజముకాదు. సారాయిలు పుచ్చుకొనుటవల్ల మనుష్యులు తమకు విషజ్వరములను, డిఫిటెరియము దుల్లిపోవుట యను రోగమును కలిగించే పురుగులను ఎదిరించలేక పోవుదురు. ఈ మాటలన్ని నల్లమందు మొదలయిన మరియు కలూగ జేక్షును వస్తువులన్నిటిని గూర్చి కూడను రూఢిగా నిజమయి యున్నవి. కాబట్టి మన ఇండియా జేక్షనులందఱును, తమ మతాచారములను సంఘాచారమునను విధించుచున్నట్లు, మరియు కలూగ జేక్షును వస్తువులను వేసినిగాని ఎరికమాత్రమును పుచ్చుకొనకుండ ఉండవలెనని విన్నవించుకొనుచున్నాము.

(సంత) ఎఫ్. ఎల్. నెవిస్సను

ఆంధ్ర దేశపు సమస్యలు *

ఆంధ్ర దేశ మిప్పుడు కొన్ని కారణములచే, సంక్షుభితమై యున్నది. దేశమునంతట సంచలించ జేయుచున్న స్వరచలనాసమస్యలకుండ, ఆంధ్ర దేశపు కృషివలులు, తమ ప్రత్యేకపుటిబ్బందులచే నాదోళనాపూర్ణము యున్నాయి. సంగ్రామ కారణముచేతను, వర్షలోపముచేతను, ఆంధ్రదేశ మున కాటకము పెరుగుచున్నది. వైవిధ్య జీవిత మున కత్యవసరముగ, వస్తువుల ధరలు విపరీత ముగ హెచ్చి పోవుచున్నది. ఆ హార సమస్య యన్నిటికన్నను ప్రధానసమస్య యగుచున్నది. ఈ బాధను దోలగించునా రెవరును గానింపదు. ఈ బాధ యటుండ, నీటితీరు వ హెచ్చు దల మూలగుచున్న నక్కవై తాటికాయ వడుటవలె, వరిణమించినది. ఈ హెచ్చుదల వనికి రాదని, ఆంధ్రదేశ మంతయు నేకగ్రీవముగ నుద్భోషించు చున్నది. ఇందలి ప్రాయశఃపదము లెవ్వయు లేవు. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమస్యలుగాని, స్వరాజ్య సమస్యలుగాని, ఈ విషయమై నెట్టిభేదభావముల కెడమియలేదు. ఇందలి కష్టములు ప్రతివానికిని అనుభవైక వేద్య మగుటచే, అల్లిప్రాయభేదము గలుగుట కవకాశము లేదు. దీని మూలమున, రయితులలో క్రొవ్వుబోధ ము ద యిం చు నది. విద్యార్థుల బోధాలు లేకుండగనే, రయితు లనేకప్రదేశములందు సభల జేసి తీర్మానముల గావించిరి. అ స స ర ము గ లి గి న యెడల సాత్వికవిరోధప్రత మయనను నవలంబించెద మని శ వ థ మూ ని యి. ర యి తు ల బా థ లు వారికి తెలిసింబుట, మరేయొకరికి తెలియజాలవు. వారి సహకారము లెట్టి గుండెయలచైనను కర గించుచున్నది. నీటి తీరుప హెచ్చుదలకు ఆజ్ఞే వణల జెప్పకొనుటకు గడువుమాత్రము హెచ్చింప బడుచున్నదిగాని, దానిని దీసివైచేడి సూచనలు గానవచ్చుట లేదు. ప్రజాసామూన్యమునకు విద్యార్థులు, మిత్రులు గారని, అధికారవర్గము తెలిపె దరు. ఇతర సమయములందు వాటివై ప్రత్యేకాధి మానము జూపెడి యధికారులు రయితుల ఘోష నాలించి, వారికి వ్యాయ మొసగుట సమంజసముగ నుండును. ఈ సమస్య యటుండ, వంశపారం పర్యపు హక్కుల సవరణబిల్లును గూడ, ఈ సమయముననే ప్రకటించుటచే మానసిక కలనర మితీతయించుచున్నది. ఈ విషయమై గూడ సభ లనేకములు జరుపబడుచున్నవి. బాపట్లలో నిటీవల జరిగిన సభలో, నున్నతి ప్రభుత్వోద్యోగ మును సమర్థితతో నిర్వహించి, ఇపుడు వ కార వేతనము నొందుచు, బంగోలు తాలూకాబోర్డున కధ్యక్షులుగ నున్న రావుబహదూరు దేశరాజు కృష్ణయ్య వంతులుగారధ్యక్షుత్వ వహించి, క్రొత్త చట్టము ప్రబలపద్ధతాయక మని స హే తు క ముగ ముచ్చటించిరి. ఆ యు ప వ్యా స ము ను ని న్న టి ది న ము ముద్రించియుంటిని. వంశ పారంపర్యపు హక్కు దోలగించినచో, ఎల్లకపై ని యా మ క ము ను నెల కొల్లుట భవ్యము. అపుడు దివ్యాగ్రతబట్టి నియామకము కొనసాగును. అటులగాక, ఒక కీడును మాన్పుట కంతకన్నను

నష్టదాయకముగ వేరొక కీడును ప్రవేశపెట్టుట, మిగుల ననుచితము. క్రొత్తచట్టమువలన జ్యేష్ఠాను క్రమణిక తొలగించబడును. ఆ వంశములో ఎవరు తగినవారని అధికారికి దోచునో, వారిని నియ మించవచ్చును. ఇట్టి నిరంకుశాధికార మయినను, నిదివరకువలె, దీనివలన ఆఫీసరులో నిలిచియుండక, తహశీల్దారు డిప్యూటీ తహశీల్దారు కొనగ బడుచున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటు, ఎంతటి దుర్లభ ముల కవకాశ మిచ్చునో, ఊహించుట సాధ్యము. వంశపారంపర్యపు హక్కు బహిరంగముగ దోల గించబడక బోయినను, ప్రచ్ఛన్నముగ దోలగింప బడినది. వంశములో నెవరును తగినవారు లేరని తోచినచో, అధికారి తన యిచ్చవచ్చిన బయటి నొనినియమింపవచ్చును. శూన్యత్రము వంశపారం పర్యపు హక్కును మూలచ్ఛేదము జేయుచున్నది. ఉన్నతాధికారినుండి నిర్ణయాధికారము దోల గించుటయేగాక, యంతకు పూర్వము రెండు అప్పీలు చేసికొనుటకు గల సౌకర్యముగూడ తొల గించబడినది. మీదమిక్కిలి, యిదివర కున్న అభ్యుత్థిలు చాలక, క్రొత్తని చేర్చబడినవి. వాటిలో కెల్ల, దేశశాంతి కపాయకరమని తలంపబడువా రున్న లో, ప్రతిపాదించబడుట, మిగుల శోచ నీయము. ఈమిష బెట్టికొని, దేశాభ్యుదయమునకై కృషిచేసెడివారి నెల్లరకు, అధికారులు నిషేధింప వచ్చును. ఆంధ్రదేశ ప్రజాసామూన్యపు కష్టము లింతటితో దీ ర లే ను. వైవిధ్యముగ కష్టములు గూడ వారి నెదుర్కొను చున్నవి. కాటక ము నకు వెన్నంటి యుండు సంగ్రా మికవ్యాధులు ప్రజల ననేకుల మృత్యుపాలు జేయుచున్నవి. నిషణ్ణర మింకను ప్రబలియే యున్నది. దీనికన్నను భయంకరముగ పేగు వ్యాధి గుంటూరుజిల్లాలో నూతనముగ ప్రవేశించి సంతోభము గలిగించుచున్నది. ఈ వ్యాధి చెన్న పురిలో నుడుమునకనే వార్షికము ఆరోగ్యాధి కారులు, నర్తకులును, విశేషక్రమకు లోనై వ్యాధివ్యాపించుకుండ జేయుచున్నారు. ఇట్టి కార్య ము ప్రధానపట్టణములో సాధ్యమగుటలు, తది తరపట్టణములలో సాధ్యము గాజాలదు. బ్రిటి ష్ షానిక సంఘములకు ప్రత్యాక్షపత్రి మిగుల బిక్కువ. ఈకారణముచే, ప్రభుత్వమువారి కట్టి సంఘములకు తగినద్రవ్యసహాయము జేయుట అత్యవసరము. గుంటూరు మున్సిసిపలు సంఘము వారింతకుపూర్వము, తమ యొక్కరబిమిత్రమై ధనసహాయము గోరి యుండు గ, ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించుటయే గాక, ఇట్టికోరరాని కోర్కెలకు పాల్పడకూడ దనుకూడ ఘండలించిరి. ఈ సమయమున, పేగువ్యాధి నట్టణములో వెల రేగుచున్నపుడు, ప్రభుత్వమువారి రెడ్డి ద్రవ్యసహాయము జేసి, వ్యాధినిర్మూలనమునకు సాయపడు చున్నారో తెలియదు. ప్రభుత్వసహాయము లభిం పవపుడు, ప్రజాప్రముఖులే యొక్కార్యమునకు బూనుకొనవలెను. మున్సిసిపలు సంఘము వారికి తగినటులు తోడ్పడవలెను. ఆపత్కాలమున, అన్యోన్య సహాయమునకు బడులు, వాగ్వి వాదము పెరుగుచుండుట కడు శోచనీయము. ఇక నయినను పొరులెల్లరు గలసి వ్యాధినిర్మూ లన ప్రయత్నములకు గడంగి, స్థానిక స్వరచలనాసంఘమున గూడ సంచలనము గలుగజేసి, కృతకృత్యులు గాగోరు చున్నారము. ఆంధ్రదేశ మనేక యియదులకు లోనై యున్నది. ఈ యియదుల నెల్ల దోలగించి, దేశమును సౌఖ్య వంతము జేయుట, ప్రభుత్వమువారి ధర్మము. ప్రజలు తమ కోర్కెలను సృష్టముగ తెలిపి యున్నారు. ప్రభుత్వమువారి మీదతైనను, తమ ధర్మమును నెఱవేర్చి బ్రాధితులు.

మద్రాసు నాకాశయశాఖాపరిపాలనము

1917-18-వ సంవత్సరపు మద్రాసు నాకాశయశాఖాపరిపాలనావివేదికము మా కిప్పు డందినది. కాకినాడ తీరమున వడవల రేల్వే హెచ్చింపబడినది. వివేదిక వత్సరమున, 11438 టన్నుల బరువుగల 169 నౌకలు రిజిస్టరుచేయబడి నవి. ఇంతకు పూర్వపు వత్సరమున 8655 టన్నులు గల 109 నౌకలుమాత్రమే రిజిస్టరు చేయబడెను. ముగిసాడు, కల్లకోటలో నౌకల రిజిస్ట్రేషను లభిక ముగ గావించబడెను. మద్రాసుతీరమునుండి దూర ప్రయాణములు చేసినవారు లేనేలేరు. ఇందుకు సంగ్రామపరిస్థితులు కారణమై యుండ నోవు. కొద్దిప్రయాణములు చేసిన ప్రయాణికులు 238, 636 మందియుండిరి. ఈ ప్రయాణములు రాష్ట్రము లోపలను, ఇండియాలోనియితర రేవులకును, దేశము వెలుపటిరేవులకును ప్రయాణము జేసినవారి సంఖ్య ను దెలుపుచున్నది. వెరుకటి నత్సరపు అంకెలతో బోల్చి జూచిన, సముద్రముమీద ప్రయాణము జేసిన వారిసంఖ్య చాలవరకు దగ్గినదని గన్పట్టు చున్నది. ఇందుకు, సింహాశీర్వాదమునకు కూర్చిల గొనిపోయెడు విషయమున సంగ్రామ నిర్బంధ ములు ప్రబలుట, ముఖ్యకారణమని దెలుపబడినది. ఇంతకన్నను వే రొక కారణము గూడ జూప వచ్చును. ఆంధ్రాసుగా రిటీవల నువన్యసించుచు, మలయా ఫిజీదీవులకు వెడలెడి నౌకలలో, చురుగు దొడ్డి మొదలగు సౌకర్యములు తగినటుల లేకుండుటచే, పురుషులు తమ స్త్రీలను గొంపోవకయున్నారని, యనుభవ పూర్వక ముగ తెలిసిరి. దేశీయులు వెడలెడి నౌకలపై తగిన సౌకర్యము గలిగించవలెనని, ప్రభుత్వము వారి యుత్తరపు గలదు. కాని, ఇట్టి సౌకర్య మనవసరమని యూహించి, ప్రాతసద్ధతయే యవ లంబింపబడుచున్నటులు, ఈ వివేదిక తేటకరమ చున్నది. దేశీయుల సౌకర్యములు నే మాత్రము పాటింపక, ధనపురాబడినే ప్రధానముగ నుండికొని రైల్వే నాకాధికారు లెటుల ప్రవర్తించుచున్నారో గమనించి, ప్రజలీ విషయమై తగుచర్య దీసికొనుట యత్యవసరము.

వివేదిక వత్సరమున, కాయుచలనములో తీవ్రమగు మా రైద్రియు గలగనందుచే, సము ద్రోపద్రవ మెద్రియు గలగలేదు. కాని, 1917-వ సంవత్సరము జూలై నెలలో బారువ గ్రామము నందు “చిల్కా” అను స్త్రీవరుణు మంటలులేచి, ఘోరమరణములకు కారణభూతమయ్యెను. ఇట్టి యుపద్రవమే మరేయొక ప్రదేశమున గూడ గలి గెను. కాని యంతవరకును, అగ్నిప్రమాదమునకు కారణము గనుగొన లేకుండుట, మిగులవిచిత్రముగ నున్నది. రాజధానియందలి వివిధతీరములందును ఏతెంచినట్టియు వెడలినట్టియు ప్రయాణికుల సంఖ్య 349,031. వెరుకటి నత్సరపు సంఖ్య 504,127. రేవుతీరములందంతటను సంవత్సర మంతయు దీపములు వెలిగింపబడెను. కాని యుద్ధకారణములచే మద్రాసునందు మాత్రము వెరుకటి వత్సరమున దీపములు వెలిగింపబడలేదు. 1918-వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరినుండియు నది తిరిగి వెలిగింపబడుచున్నది. ఈ సంవత్సరమునందు నాకాశయములలో బ్రవేశించిన నౌకలసంఖ్య 19,769, గతవత్సరము 17, 995. ఈ వత్సరము విజిభారము 2,097,074 టన్నులయ్యెను. గతవత్సరము 2,326,686 టన్నుల యుండెను. వివేదికవత్సరమున వెరుకటికన్న నౌకల సంఖ్యయొక్కరయియు, భారముమాత్రముదగ్గెను. కోస్తా వ్యాపారమునకు, దేశములో కొయ్యతో

తయారుజేయబడిన నాకలే విశేషముగ సాధారణ భూత మగుటచే, యీ వ్యత్యాసము గానియు చున్నది. స్త్రీమరులు తక్కువగుటచే, నాకాలయముల వనూళ్లు 1.75 లక్షల రూప్యములనుండి 1.24 లక్షల రూప్యములకు దగ్గను. నాకాలయములందు, సముద్రవ్యాపారపు నిలువ 27.48 కోట్లనుండి 24.79 కోట్లకు దగ్గను.

ఈ తగ్గుదలకు కారణము, సముద్రవ్యాపార నివేదికా విమర్శనమునందు విపులముగ చెలిపి యుంటిమి. నాకాపాకర్యము దగ్గుటచేతను, ఎగుమతులు దిగుమతులు ధారాళముగ పెడల కుండ ప్రభుత్వమువారు నిష్పంధముల విధించుట చేతను, సంగ్రామ సంవత్సరము లన్నిటియందు కన్న వివేదికవత్సరమునందే తగ్గుదల విశేషముగ గానించుటకు కారణము కలిగెను. ఈ వత్సరమునందే సంగ్రామ సుత్యంతతీవ్రతజెందెను. పరకుల విలువ వికరీతముగ హెచ్చుటచే దైయంతె లయినను గానించుచున్నది గాని, లేని యెడల వ్యాపారపు మొత్తము కష్టమైన దాని కన్నను ఇంకను తగ్గి నని చెప్పవచ్చును. వాణిజ్య ప్రామాఖ్యతలో తుత్తుకుడి ప్రథమస్థాన మాక్రమించుచున్నది. ధనహక్కితి తీరమున వర్తకము హెచ్చుచున్నను, తుత్తుకుడి ప్రామాఖ్య మేమో త్రము దగ్గలేదు. కాకినాడ ఆరవస్థానము, మచిలీ పట్టణము 12 వ స్థానము, గోపాలపురము 14-వ స్థానము, భీమునిపట్టణము 15-వ స్థానము, కల్వంగ పట్టణము పదునాల్గవ స్థాన మాక్రమించుచున్నది. ఆంధ్రదేశపు సముద్రవాణిజ్య మెంత వెనుకబడి యున్నదో, దీని మూలమున గ్రహింపవచ్చును. మంగులూరు వర్తక మీ వత్సర వాతీకయించుటచే, మంగులూరు తృతీయస్థాన మాక్రమించుచున్నది. యుద్ధకారణముచే తగినన్ని స్త్రీమరులే నందుచే, కొయ్యతో యొడ లభింపముగ నిర్మింపబడినది. వివేదికవత్సరమున 300 బమ్మలు గల 6 యొడలు నిర్మింపబడినవి. ఈ నిర్మాణము విషయమే, ఆంధ్రదేశములో కాకినాడ, కోరింగ, మచిలీపట్టణము ముందంజవైచుట శుభమావకము. ఆంధ్రదేశములో తగిన హార్వరు లేకుండుటచే, సముద్ర వాణిజ్యము మిగుల వెనుకబడి యున్నది. యుద్ధ మంతయెందుటచే, విశాఖపట్టణపు హార్వరు త్వరలో నిర్మింపబడవలెనని, ఆంధ్రదేశ మైశ్వర్యముతో దులదూగ గలదు. ఇట్టి ఫలితమునకై, ఆంధ్రులు తగిన యాందోళన గావించి, కామ్యార్థిస్థుల య్యెడను గాక యని కోరుచున్నారము.

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు వద్దతి

ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందంతటను స్వేచ్ఛా వాణిజ్యము కొనసాగించుచు, జయతీసరకులపై మాత్రము శన్నుల విధించు వద్దతి, ప్రిఫరెన్సు వద్దతియని వాడబడుచున్నది. ఈ వద్దతిపై లాయకు బార్జిగారును, కొయలిడును ప్రభుత్వమువారును నభిమానము జూపుచున్నారు. ఇందువలన, హిందూదేశమునకు నాల వత్సము గలదని యిది వరకు సూచించియుంటిమి. హిందూదేశము, సామ్రాజ్యమందలి మిగిలిన భాగముల పోటికి తాళిజాలదు. విదేశపు పరకులైనను, యికముందు చొకగ లభింపు. ఈ వద్దతి యూలమున, బ్రిటిషు వర్తకులును, అధినివేతపు వర్తకులును బాగుపడెదరు కాని, హిందూదేశపు స్థితి ప్రస్తుతి మునకన్న యీ జాతజాపును. భారత భూమికి పుడుగా నలసినది, వాణిజ్య వ్యవస్థాంతర్యము. దేశభావివృద్ధి కనువగు విభావిము నవలంబించుటకు దేశమునకు స్వాతంత్ర్య ముండ

వలెను. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు వద్దతి పనికిరాదని, ఆంగ్లేజీవత్రికలు గూడ వట్టుదల జూపుచున్నవి. ఈ విషయమై నేమను వత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది. “ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు వద్దతి విల్లిన గారి మూడవ సూత్రమున కనుగుణ్యముగ నున్నదా? బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము ప్రపంచమునందు నాల్గవభాగ మావలించియున్నది. ఈ సామ్రాజ్యమునకు గల ఆర్థిక సంతక దేనికిని లేదని చెప్పవచ్చును. ఇతర రాజ్యములు ప్రపంచాభివత్సమున గానించుచున్నటుల, మనము పలుకుచున్నాము. కాని, వెనుకటి సామ్రాజ్యము లన్నిటి కన్న, మన కీవదవి దగ్గరలో నున్నదని, మనకు దోచలేదు. బాతు తెల్లరకు సమానావకాశ మిచ్చుటచే, మన భావ మితరుల కింతవరకు బాధ కరముగలేదు. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమును మన మితరులకు మూసిముంచలేదు. ఈ వద్దతి నికముందు కొనసాగ విచ్చెడమా లేదా మన ప్రశ్న యుదయించుచున్నది. లాయకు బార్జిగారి యుద్దేశము లీ సందియమున కెడమి స్ఫురుచున్నది. సామ్రాజ్యము విలయలకు మూసియుంచుట మూలమున మన వాణిజ్యమును కొడులిడును ప్రభుత్వము వారభివృద్ధి పరచెదరా? అటులయినచో, అంతర్జాతీయ సంఘ నిర్మాణమునకు మన యంగీకారము జూపుట, విరుద్ధముగనుండును. మన ఆర్థికవిధానము వలన, ముందు నెలకొల్పవలసిన శాంతికి భంగము కలుగ గలదు. ఈ విషయమై నెంత త్వరలో దేశమును వారించిన వంతటి శ్రేయస్కరము..... సామ్రాజ్యము నాంధికతను విలయము గావలయునా లేక, శ్వేతజాతుల యువయోగమునకు మాత్రమే వినియోగ పడవలెనా? స్వాతంత్ర్యసముద్రరణమునకై నిలువబడిన మనము ప్రపంచపు బాధిక స్వాతంత్ర్యమునకు వ్యతిరేకముగ నిలువబడుట వ్యాపారమా? దేశములో కొలదిగుండి మాత్రమే, ఈ సమస్యను గుర్తించుటల గానించుచున్నది.”

సంధిపతకు వెడలిన భారతదేశ ప్రతినిధులు, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు వద్దతి హిందూదేశమునకు బనికిరాదని స్పష్టపరుపవలెను. ఆంగ్లేజీయులలో ననేకు లీ వద్దతి పనికిరాదని, సర్ యన్. పి. సింహగారును, లిక్లీరు మహారాజుగారును, భారతీయుల దృఢాశ్రితాయము నీ తిరుణమున వెలిబుచ్చెదరా?

బాల్లిపీనమునకు ప్రతిక్రియ

న్యూఢ్మెప్పుమెను వత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది: “బాల్లిపీనము నుండి తప్పించుకొనుటకు, కామన్సుపథపై ప్రజలకు గల గాధవిశ్వాసము తగ్గకుండ జూడవలయును. కామన్సుపథ దేశములో నెక్కడ వన్యాయము జరుగుకుండ, కాపాడవలెను. లాయకుబార్జిగారి సమయమున ప్రతి కూలపక్ష ముండకుండ, కొయలిడును పక్షములో నుప్రసిద్ధు లగు పార్లమెంటు సభ్యుల నందర జేర్చుటకు ప్రయత్నముసలుపుట, శ్రేయస్కరము గాజాలదు. కామన్సుపథ సంఘటితమైయున్నదని, ఎల్లరకు దోచునటులజేయుటకన్న, బాల్లిపీనమును వృద్ధిజేయుటకు తగినమార్గము గానింపదు. క్రొత్త పార్లమెంటుసభలో, బాల్లిపీనకు ప్రబల శత్రువులగు తేబరుపక్షమువారలకు తగిన ప్రాతినిధ్యముగ బురువలెజూడవలెను. పార్లమెంటు ల ఆతయములను వెలిబుచ్చి తేబరుపక్షమునకు, పునర్నిర్మాణమునకు బూవెకి మహాసభలో తగిన ప్రాతినిధ్యము లేకుండవో, బాల్లిపీనమునుండి వచ్చును. కామన్సుపథలో తేబరుపక్షమువారు 150 మంది సభ్యులుండి, హిందూసభ భామన్

మొదలగు ప్రముఖులచే సడిపింపబడుచుండి, పునర్నిర్మాణసమస్యలలో సాల్పొనుచున్న యెకల, బాల్లిపీనము తలజూపనేరదు.”

రెండవ నితవాదులసభ

ఈ సభ, కలకత్తాలో ఈపురు నెలపులలో గూడునని ప్రచురింపబడినది. బొంబాయిలో జరిగిన ప్రథమ నితవాద సభ యే ఉత్సాహ రహితమై పరగెను. కలకత్తాలో గూడుచున్న సభ బొంబాయిసభకన్న జీవసరహితమై యుండు ననుటకు సందియము లేదు. అత్యల్పసంఖ్యాకులే, యీ సభోద్దేశముల నామోదించుచున్నారు. దేశమునందన్ని పక్షములవారును, కాంగ్రెసు సభపై, గాఢాచుగాగము గలిగియున్నారని, ఢిల్లీయందు సువ్యక్త మునునది.

జాతీయగీతములు

దీక్షితుండు జరిగిన జాతీయ మహాసభయందు ఆశ్చర్యకాచుర్యములగు గోరీంకర భార్గవగారు చదివినగీతమును క్రింద ముద్రించుచున్నాము:—
విధేగీ ఆజ మధుర, మహా తాన్
హ్రో జన్ మర్ భారత కా నిర్భర గర్వ సహిత ఉత్తాన్
మహా స్వస్తి నాద కా జన్ భిశ, హో గా మిత్ కారగాన్
గూంజ ఆకేగా ఉన్ స్వర్గ సేహా గా హిమాశ్లాన్
రీన్ తోటి ఆత్మా కో జన్ మర్, లగే ముమే హ్రో కాన్
కహీ మధుర స్వర ఆజ ఆకేగి ఇన్ మనదబహ్యత్
శివా, ప్రతాప్ బల రక్త ముదఃకర, పథాపథి శో ధూత్
కుసుమిత హో లహో లహో ఉతేగా, యహాభారత ఉన్యాత్
సదశ గోభతే సభ గంగాతే, ఉన్యక అజే విహత్
కలక్ హేను ఇన్ భ్యు ధా హే రాష్ట్రీ ధ్య అసనాత్
ఇన్ వరంత కే నక శ్వరీమే కృతబారత సంహత్
ఆజ హింద స్వరాజ్య తిలహే కారక జగకర్తా
విధేగీ

“లాయల్టీ” వైద్యశాలానాక.

ఈ నాక యిపుడు వైద్యశాలానాక పనిచేయుట ము 1913-14 నందు గూర్చి ఇండియా ప్రెస్సుపత్రికలో కొన్ని విషయములు తెలుపబడెను. 1914 ఆంధ్రు, నెలలో గ్వాలియరు మహారాజు, భోపాలురేజులుగా న్నానాదించి ఈ వైద్యశాలానాకను బొంబాయి వారకనమువారి కిచ్చుటకు నిశ్చయించిరి. ఇతరసంస్థాపాధిపతుల సహాయమున గూడ వారకనలదిరి. వారు కెనడియను పసిఫికు కంపెనీవారిముద్ద ఇండియా ఎంప్లెమెంట్ అను నాకను కొని దానిని వైద్యశాలానాకగా బొంబాయి నానావిర్మాణశాలలో మార్చించిరి. ఈరీతిగా నీనాక యుద్ధారంభమునందేయు 41 నానాలు ప్రయాణము చేసినది. 1546 నుండి గుల ము బ్రిటను - ఇండియా - చీనా - అమెరికా, అఫ్రికా - జర్మనీ - టర్కీ - ఆరేబియా మున్నగు దేశములవారి యుద్ధ భయదీపకు తీసికొని పోయినది. అనాకను కొని మార్చించుటకు 120 వేల పౌనులును 4 సంవత్సరములకు దానిని ధరించుటకు 360 వేల పౌనులును ముత్తము మూడు రెలకుల పౌనులు వ్యయమైనది. వీరిలో హెచ్చు ముత్తమును గ్వాలియరు మహారాజు గారే యిచ్చిరి. ఇతరసంస్థాపాధిపతులు గూడ సహాయము చేయకపోలేదు. 1-8-15 కేవల ఉపాధియుద్ధ జర్మకు అంతర్గామి బెతుట్టాది నాకను ముదిరవు దా నాకలోని వారిని లాయల్టీ నాక కాపాడినది. చింతారాయ నాకను ముందును గూడ లాయల్టీ నాక 1½ మైళ్ల దూరమునందే చూచినది. అపుడు లాయల్టీ నాకలో డాక్టరెబ్బనుండి బ్రిటనుకు కొని పోబడుచున్న గోగుల చాలనుండి యుండిరి. అతర్హంద్రియా మాట్టాలనుండి సాతాంక్షుకు పెనువత్తు ఇండియాసముద్రమున లాయల్టీ నాక తగు లబడిన ‘ఎడ్వానా’ నాకలోనివారిని రాత్రివేళ 3 పడవలలో 30 మంది కాపాడినది వారిని పిచ్చుకు బొంబాయికి. పెళ్లు మున్ను మున నాకలోనికి మార్చిరి. ఎట్టసముద్రములో నాక నీలప్రంధమున పసికము నిచ్చింది కాపాడినది. పెళ్లు సారలు ప్రాగుటకు నీరుకు ఆవరణధామమును చెల్లిపోవుటచే కచ్చకకుండున్న తెనాపడితలకు సహాయము చేసినది.

విరోధాన్ని దృఢీకరించుము

(రైతుల వినయము)

ఇంగ్లండు

ఇండియా అఫీసు కమిటీ

లండను, జనవరి 3:—బెల్జియం లోని రైతులకు హిందూదేశము, తూర్పు పలనదేశములు, ముఖ్యముగా నాకరింపబడుచున్నది. ఇండియా అఫీసు కమిటీ ఇప్పుడా పనిని విరమింపబడినది. తమయంత్రంగమునా విస్తృతముగా చూచుచున్నారనియు మాంబేగుగారు తెలియజేయుచున్నారు.

మేజరు జనరలు సర్ ఛార్లెస్ మెల్లిగూగు

లండను, జనవరి 3:—విక్టోరియా క్రాసు బహుమతి నొందిన మేజరు జనరలు సర్ ఛార్లెస్ మెల్లిగూగు తుర్కీ కారాగార విముక్తలయ లండను నగరమున జరిగిన "డెయిలీ పాయింట్" తెలుపుచున్నది. ఇతడు కట్టుబడినందు సందర్భమున కఠినమైన కష్టాలను నడచెను. అతనితోడ టైగులొనుండిన వాడెల్ల రెండు యాదాబుద్ధిని విశేషముగ ప్రశంసించిరి. బాగాడన కేరియండిన టైగులు ఉద్యోగులలో నొకరిట్లుగా గుర్తింపబడిరి. కొంతమంది సైనికులు సహనశీలములుగా జూచి యాతడు తురుష్కుల తొడరించి బండ్లను తెప్పించెను. తుర్కీలందఱు యే టైగులు తెప్పించ బడుచున్నదియో తెలియజేయవలెనని కమిషను వారు గుర్తుజేయుచున్నారు. వారి సెల్లు వాడ టైగులందఱు ఎటర్ని జనరలుగారు లండనులో విచారించుచున్నారు. బ్రిటిషు యాక్టు టైగుల సహనముగ వాదనెట్లైన తురుష్కులకు వారు దండంకడర.

ఒక అక్విడక్టును కేటుట.

సింగపూరు, జనవరి 4:—మళ్ళి వగు సముద్రకాళిను : కోడించుచు జోహారు సింగు కాఫీ వొక అక్విడక్టును కట్టించును. క్రొత్త సింగపూరు కట్టించి సెంటిమెంటు కనకరమని కానకరవారు తీర్చుకొనిరి. నాకాకాధికారులు దానికి ప్రతికూలురు కాదు గాని వాడివ్యకాళికాళులతో నాలోచింపలేదని తెలియుచున్నది.

బహుమతులు.

లండను, జనవరి 3:—భారత ప్రభుత్వమునది క్రింది యుద్యోగియులు ఈజిప్టును విడిచిపెట్టినందుకు క్రింది బహుమతులు లాగబడవలసి గట్టులో ప్రకటించబడినవి.

జి. డి. ఇ.—కమాండరు జెఫ్ఫెరెంట్సు కెన్సింగ్ ఎ. కె. రివాలెన్సుగారు. ఉద్యోగియులు పి. హెచ్చి. కెన్సింగ్ గుహము. హెచ్చి. ఎఫ్. పి. హెచ్చి. హెచ్చి. టెన్సె. కెప్టెనులు ఆర్. ఎన్. క్యాంపుల్. ఎం. ఆర్. డ్యూబ్లీ. డి. ఎల్. గ్రహము. జెఫ్ఫెరెంట్సు కె. ఆర్. మదకా గార్లకు.

డి. ఎస్. డి.—రెజిమెంటు కర్నలులు జి. ఆర్. కేసెల్సు. సి. ఎస్. ఈస్టుమిడ్ మేజరు. డబ్లియం. ఎల్. నుండాను. బెచ్చియ గార్లకు. జి. ఎం. నైంటు. హెచ్చి. ఎస్. హోల్లెన. బి. జి. కెర్న. హెచ్. ఎం. మె. కెప్టెను హెచ్. జి. రెయిన్ గార్లకు.

ఎం. సి.—కెప్టెనులు. డబ్లియం. ఎఫ్. బ్లాక్సు. ఎల్. ఇ. డెన్సిను. డబ్లియం. జి. ఎల్. ఎల్. ఎం. కెన్సెడ్. జి. ఎస్. మేజరు. ఆలానసాండెస్. పి. హెచ్చి. విలియంస్. రెజిమెంటు జి. హెచ్చి. ఆల్బాన్సు. ఇ. బి. బెల్లెను. జి. డి. న్నాన్. కె. ఎం. ప్రేజరు. జి. ఇ. ఫర్లీ. ఎస్. హెచ్. హోల్లెన. ఆర్. జి. జోన్సు. బి. హెచ్చి కామరాన్. జి. ఎం. న్యూటన్. ఆర్. పి. హింగ్సు. జి. స్కాట్లండు గార్లకు.

సింగపూరు హాంకాంగు ఫిరంగి దళమునందలి రెజిమెంటు ఎఫ్. ఎల్. స్కిల్టను గారికి మిలిటరీక్రాసు ఈయబడినది.

సేనాని వరదలు.

లండను, జనవరి 3:—సేనానియందు వరదలు భయంకరాకృతికాలువున్నవనియు, నదియందు నాకావ్యాపార మాడిచేయబడవలయు మాంబేగుగారు తెలుపుచున్నారు.

ఫ్రాన్సు

ఆహారవిషయనిర్బంధములు.

లండను, జనవరి 3:—హావాను వార్తాసంఘమునా రిట్టు ప్రకటించిరి. యుద్ధకాలమునందు పరామర్శమున విధింపబడిన ఆహార విషయ నిర్బంధములలో ననేకములను పరామర్శ ఆహారమున (రెడ్యుషన్) డబ్బీపాలు, గ్రుడ్లు, టూటెయోకా, బియ్యము, ఎండినగింజలు, చిక్కుళ్లు మున్నగువానిపై అధికభరణను నిర్ణయించుటకు ఏర్పాటు చేయబడెను. హాటెలులందును, విశ్రామదేవాలయలందును భోజనము పెట్టుకాల నియమము గూడ చేయబడినది. యుద్ధాత్మకస్థితికి వచ్చుట కిది ప్రభవప్రయత్నము. మాంసాహారము దొరకుట యిష్టముగా వచ్చుదిగాని భవంతికాలమున చాలకష్టము గలుగును. గతవర్షమునందు మాంసాహారనిషేధదినములు ఇరువదములుగా నడచెను. నుంచుగడ్డలచే చాల కల్లుగా నుండుదిన మాంసాహార మగత్యముగానున్నది.

ఫ్రాన్సు వస్తుసంపద

లండను, జనవరి 3:—హావాను వార్తాసంఘమునా రిట్టు ప్రకటించిరి. ఆఫ్రికానుండి వచ్చుచున్న పంటలు (ఫ్రాన్సు కేరళునకు విశేషమునకు నొడగూర్చును. దీనివలన ఫ్రాన్సు కందలిభూమి వరిని సారవంతమును. పంటలు అనరిమితముగా వచ్చు దనియు యుద్ధాత్మకస్థితియందే భరణంకై తక్కువభారము పంటలు కష్టసాయకులకు లభించు ననియు నిర్ణయసాయకులు తెలిపెను.

మౌరీకము

లండను, జనవరి 3:—ఫ్రాన్సునందు మౌరీకము 2595 గా నుండెను. అంతకుముందు 2600 గా నుండెను.

నూతన వార్తాపత్రిక.

లండను, జనవరి 3:—యుద్ధారంభమునకు జర్మనులు చేసిన అపరాధములను తీర్చుకొనుటకు అనవారాధ్యతక లోరైను నందు పరామర్శ ఉద్యమమునకు దోడ్పడుటకు దైనికపత్రికగా పెట్టుకందు మరల ప్రారంభింపబడి నదియనియున్నది.

మిత్రముండలి ఆహారవిషయనిర్బంధము.

పారిసు, జనవరి 4:—(వెసిడెంటు విల్సనుగారు పారిసులో నిగిలోడనే కైమెంట్ గారును లాయిడ్ బార్బి, ఆగ్నా దోగార్లును వారితో ప్రస్తావించుట మూలమున మిత్రముండలి ఆహారవిషయనిర్బంధము యేర్పాటుచేయబడినది. ఇంత అవసరముగా ఆహారపదార్థములను సులభగా చేయవలసి యందుకుచే ఇందులకు ఇదివరకు పరామర్శ బ్రిటిషు సేనాధిపత్య విషయమున గల సహకారము యిచ్చుచు నుండునని నని అందలు సంగీకరించిరి. సరావరములకు భోజనముల ఆహారముల నొసగు విషయమున యేకైడ్ ప్రేట్సు ప్రభావమును వహించవలె నని మిత్రముండలివారు (వెసిడెంటు విల్సనుగారు) కఠినించిరి. మిత్రముండలి ఆహారవిషయనిర్బంధము ప్రతిభుత్వము తరపునను ఇట్లు ప్రతినిధులయిరు. వీని ఆహారపదార్థముల పంపకము విషయమునను. అధికసమస్య విషయమునను, నాకాసాకర్యవిషయమునను కలసి చనిచేయుదురు. ఆహారకాపక్షమున హూనరు, వార్మను, ఎస్. డెవిస్ గార్లు, సగాను వారి కక్షమున వ్యాపారమంతయును కైమెంటి, ఆహారమంత్రులుగూ కల్ గ్రెయన్ గార్లును కష్టముగా నుండును. బ్రిటిషు ఇటాలియను ప్రతినిధు లింకను నిర్ణయించబడలేదు. ఇంతవరకు ప్రకటించబడిన ప్రతినిధులకు కక్షలును సమాజక పలుకునలె నని (వెసిడెంటు విల్సనుగారు) హూబర్ గారి కాజ్ఞాపించిరి.

అమెరికా

నావలు ; విద్యుచ్ఛక్తి.

వాషింగ్టన్ జనవరి 3:—దేవీయల్సు గారిక్రింది సంగతులను నానిగా సంఘమువారికి తెలియబరచిరి. కేపిటల్ డిలీ కముందు విద్యుచ్ఛక్తి సహాయమున నడిపింపబడును. మొట్టమొదట విద్యుచ్ఛక్తి సహాయమున నడిపింపబడిన జలాంకరము న్యూమెక్సికో అనునది యుద్ధసమయమున ను ప యోగింపబడిన నావలలో నెల్ల నుత్తమ మైనదని తెలుపబడినది. ఆ

నావయిప్పుడు 81000 గుట్టుల బలముగలిగి యున్నది. దానిని నాంచితేయవలయునన్న నాలుగు యిరుగుల సెక్కులూ భ్వంసము చేయవలయును.

చీనా

చీనాలో నల్లముందును రహస్యముగ విక్రయించుట.

లండను, జనవరి 3:—సముద్రమునకు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు సర్ ఫ్రాన్సిసు ఎగ్నెసుగారు దక్షిణతీరపులను తనిఖీ చేసి వరల సాంఘికత వచ్చినపు డాతని నాకను పరీక్షింపగా 16 వేల డోలరుల వెలగల ఇండియానల్లమును దొరకినది. ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు నాక యగుటచే దాని నెనరును పరీక్షింపరని నావికులకు చీనావారు తెలిచిరి. ఈ నావికులీ పని స్వయంధి కున చేయలేదనియు ఏకో వెర్ల పంపుమువారి ఏర్పాటుల ననుసరించి చేసియుండెననియు మాంబేగుగారు తెలియజేసినది. ఈరీతిగా నల్లముందు వధికిముగారు రహస్యరీతిని విక్రయించుట చాల కోచనీయముగనున్నది. దక్షిణచీనా వ్యాపకవస్తువులనుండి వచ్చు ప్రతి కాకయందును ప్రతిరదనమును కొద్దిగనో హెచ్చుగనో నల్లముందును పెట్టుకొనుచునే యున్నారు. ఒక్కొక్కసారి నల్లముందు చాల హెచ్చుగ నుండ వొరకుచున్నది. కొంతమంది నల్లముందుపంట చాల హెచ్చుగా నున్నది. ఫాక్స్ కాలలో క్రొత్తగా నేర్పకవడిన యంత్రకాలవార జనానుటచాల కఠోర వ్యాపారము నల్లముందు చీనాకు తెప్పించుచున్నారు. చీనా నుండులకాళివారు జర్మను టపాల కార్యాలయములకు తనిఖీచేసు మీలేరు. చీనాలో చాల రాష్ట్రములలో నల్లముందు పంట హెచ్చుగా నున్నది. కియామా రాష్ట్రమునకు చానునుండి నల్లముందును ప్రజలు తెప్పించిన భవనము కలుగు నని కియామా రాష్ట్రీయ దొరతనమువారు బహిరంగముగనే నల్లముందుపంట ననును లించుచున్నారని సాంఘికముండి మైన్సుప్రకటన తెలుపబడినది.

ఆస్ట్రేలియా

జర్మనీ - ఆస్ట్రేలియా

లండను, జనవరి 3:—బ్రిటిష్ విల్సనుగారు భయము మూలమున ఆస్ట్రేలియాను జర్మను భాగమున జర్మనీతో చేర్చు ఉద్దేశమును ప్రకటించుట చేడించుచున్న వనియు, ఇది వరకు ఆస్ట్రేలియాను కలసియుండిన రాష్ట్రములను స్వతంత్ర రాష్ట్రములగా చేర్చుచుండు ఉద్దేశము బలమునందు చున్నదనియు, ఈ రాష్ట్రములందు స్థావర బలమే అధికముగా నుండుననియు వోల్ఫ్ టెంటుంకుప్రకటన వినిపిచిరి. ప్రాసెసు.

జర్మనీ

జర్మను యుద్ధపత్రికలు

లండను, జనవరి 3:—బెర్లిన్ విశేషాంగ కార్యాలయము నుండి మార్చబడిన యుద్ధసంబంధములకు ప్రత్యేకము చార్లటన్ బర్లె అను పురుషుని కనబడిన వనియు అందులో కొన్ని కెయిబరు స్వదస్తూరిని ప్రాయజ్ఞింప వలయు వెబిల్ హారిసి. యన్ అను పత్రిక ప్రాయజ్ఞింపబడినది.

నూతన జర్మను సేన

లండను, జనవరి 3:—ఒకరు హెర్ నాన్సు అను వానితో మాట్లాడగా అతడు నూతన జర్మను సేనయందు యుద్ధమున పనిచేసిన విస్మయకరమైనది యందు రంము, వారు స్వయముగా తమ సేనాధిపతుల నెన్నుకొనురనియు తెప్పెను.

వశ్యమగుచుబడిన బండ్లు

లండను, జనవరి 3:—జర్మనులచే సమపరుచుచు జంట జంటలుగా మిత్రముండలికి దళములను బోవుచుండిన రైలు బండ్లు వశపరచు భావమునకు బోవుచుండు మాన్యుఫ్యాక్చరు నామూరు, హెల్డెరాను అవాస్తవములను నడుచును ఒక బ్రిటిషు సేనల రైలుబండితో గొట్టుకొనెననియు, 30 మంది సైనికులకు గాయములు తగిలెననియు, మువ్వరు జర్మను (బండ్లందఱువారి) లను బట్టుకొని బంధించి రనియు ప్రస్థానముండి తెలియవచ్చినది.

మిరివాడుల సభ

—మాంబేగు మెన్సుఫర్లు సంగ్గురల ప్రజాళిక నామోదించుచున్న మిరివాడులు రెండు సభ. ఈస్టు సెలవులలో ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ మొదలు 21 వ తేదీ వరకును కలకత్తాలో జరుపబడు నని తెలియుచున్నది.

సమకాలికాభిప్రాయములు

ధిల్లీ దేశీయ మహాసభ.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునందైనను ద్వితీయ పరిపాలనము లేకుండనే దానికి పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొసగవలయునని ధిల్లీసభలో జేయబడిన తీర్మాన 'కారకులు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అభిప్రాయములతో నేకీభవించుట వలన వారికంటె నెక్కుడు నిందాపాత్రులుకారు. ఏలననవివిధ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములగుడ నీ స్వేచ్ఛను పరిపాలనమును ఖండించుచు హిందూ జాతియారికి తమ అభిప్రాయములకు తెలిపినట్లున్నది. లండను ట్రెయ్యులతిక్రమముకల్ల ధిల్లీ విలేజుల నవంబరు 28-న తేదీ నిల్లు లెంతివార ప్రస్తుతమున్నాడు.

"నియోజకవర్గముల నేర్పరక నిర్ణయంపబడిన సంఘమును, స్వాతంత్ర్య ప్రకటన తర్వాత కాలవర్ధిలప నిర్ణయంపబడిన సంఘమును పట్టుదలతో పనిచేయుచున్నవి. నిల్లు మ్యాన్వెల సరికి సిద్ధమగునట్లు పని చాల పట్టుదలతో నిర్వహింపబడునని తెలియుచున్నది.

ఈ సంఘములు చేయుపని వలన నొక ముఖ్యమూత్రము పరిష్కరింప బడవలసియున్నది. మాంపేగు పెయ్యుప్రభుత్వంబికియందలి నూనవలను విచారణియాంశముగ గ్రహింపవలయునా లేక నిర్ణీత నూనవలను గ్రహింపవలయునాయని సంశయము గలిగినది. రాష్ట్రీయములకు నిర్ణయంపబడిన పరిపాలక విధాన మనవరముగ కష్టభూయవ్వము చేయబడుటకు అభివృద్ధికరములగు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు ఆరంగికారమును నూచించుచున్నారు. కార్యనిర్వాహక సభ్యులకును, మంత్రులకును అనవసర భేదములకు గల్గింపక వారందఱును గలసి యొక సంఘమును నుండునట్లేర్పరక నలసినదనియు ద్వయిత పరిపాలన విధానమునకు బయలు ఏకముభరిపాలన మే మందిదనియు, స్వాతంత్ర్య కాలము నింకను తగ్గింపవలసిన దనియు, కాననసభతో అభిప్రాయభేదము గలగు విషయ విశేషముగ చిక్కు లేకుండ దొరకనను వారేదయో నిశ్చయించునట్టి విధానము నేర్పరక నలసినదనియు వారు కోరిరి. త్రోత్త సంస్కరణముల నకుసరించి పరిపాలనము నునరింపవలయు. వారిల్లు కోరుటచేసి వారి అభిప్రాయములను కాగ రూకతో దిలకింపవలయు. మరియు సిద్ధయితపరిపాలన మూర్తియలన జేరియులు అంగీకరింపవలెను."

ఈ అభిప్రాయము కొన్ని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములచే నధికారికరముక్తముగ బహిర్గతమైనది కాకుండైన వారి ప్రేరణవలన నైన వ్యక్తికరింపబడి యుండవచ్చును. ఈ అభిప్రాయ మునేకమంది విద్యాధికులచే నామోదిత మగుచుండుటచే నిష్పక్షపాతము జేయుచునసభయందు తీర్మానము నెదిరించిన రాజకీయచేత్రము తన ప్రతిఘటనా తలంపులను మానుటొక్క — "హిందూ" పత్రిక.

కృష్ణాజిల్లా మునుదనల్లిలోని వీరేశలింగ కవిసమాజము యొక్క 21 వ వార్షికోత్సవము కే. ఆర్. కృష్ణారావు మంత్రియను గలనెల 28 వ తేదీని ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయ సంఘ కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షుడు నూరి వేంకటనరసింహాశాస్త్రి బి. ఏ. గారి యధ్యక్షతకీర్తింప జరిగినది. సభకు భీమవరం, పాలకోడేరు, గొల్లలకోడేరు, వెద అమరం, గురువ్రాదీ, విస్సాకోడేరు, అకువీడు ఎండగండి, కోనకోల్లు, మోగల్లు, మనాజేవట్లం మొదలగు గ్రామములకుండి పెక్కుమంది ప్రేక్షకులు విచ్చేసిరి. దంట్లు ముద్దావధానిగారు రచించి గ్రంథాలయములను గూర్చిన పద్యములను సామాజికములలో నొకరు గానము చేసిరి. కార్యదర్శి సమాజముయొక్క 21 వ్యవ్రాం లినివేడియును చదివెను. సమాజమును 47 గురు సామాజికులు గలరు. సంఘమునకు వెయ్యిరూపాయల కిక్కుతుల మందిరము గలదు. య 755 లు మూలధనము గలదు. 763 లు పుస్తకములు గలవు. ఆగ్రంథములను పుస్తకముల ప్రతిదినము సగలు 15 గురు చదువరులచే నుచితముగా చదువుకొనబడుచున్నది. మూలధనమువలన వచ్చు ఫాయుగాలో కొంత బీదలకు అన్నపత్రు వైద్యసాముల క్రింద వినియోగింప బడుచున్నది. అనంతరము అగ్రాసాధికారిగా యవ్యవించిరి. బెజవాడ వాస్తవ్యులకు, వ్యాయవాదులకు, ఆంధ్రజాత గ్రంథాలయ సహాయ కార్యదర్శులకు నగు శివై వేంకటాశాస్త్రిగారు గ్రంథాలయోద్యమమును గూర్చియు, అకువీడు వాస్తవ్యులను, ఆంధ్ర గ్రంథాలయోద్యమ వ్యాప్తికి పాలు పడుచున్నట్టియు, పండితులను నగు వడ్డమాని కాసుశాస్త్రిగారు సహాధిని భర్తృములను గూర్చియు యక్షియుక్తముగా సభారంజకముగా నుపన్యసించిరి. — ఒకవీలేభివృద్ధుడు.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేజులకు సూచన.

కలకత్తాబుధజన విభేదములు; గానప్రియులు; (పరిశీలనలో నకు చింతింపు చున్నాము — సంపాదకుడు.

I వ్యాఖ్యానముక్తేద.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కానంపాదకునకు:

అయ్యా! ఈనెల 8, 9, 10 వ తారీఖులలో 2 వ గజ పతినగరం లో విద్యార్థి జాతీయయోగవ్యాఖ్యానముక్తేదామహాసభ ఈయూర జరుగును. శ్రీమత గంటి లక్ష్మీవరసింహము పంతులు సంస్థానం ఎంజినీరు బి. ఎ. బి. సి. యి గారు సభాధ్యక్షులు. గజపతి:గరము

బి. రామజోగ రావు

II సంక్షేపము

ఆంధ్రప్రదేశ్ కానంపాదకునకు:

అయ్యా, క్రింగములో ప్రతిసంవత్సరము పువ్య. కు. 11 కోజున మహాత్మ్యరము జరుగుటయు, ఆయత్సరమునకు, నా నాదేశముల నుండి జనులు విచ్చేసి యేకాదశీవ్రతము నాచరించి శ్రీస్వామివారి దర్శనము చేసికొనుట యున్నది. ఇట్లుండ గత మార్గకర కు 11 కోజున యేత్సరము జరిగినదనియు జను లేకాదశీవ్రతము నాచరించిరియు నొకవదంతి కలిగియున్నది గనుక చదువకు లెక్కలైనను నిజము తెలుప ప్రార్థితులు. తిరపతి

చేబియ్యం వేంకట్రాయయ్య

III

విశాఖపట్టణంజిల్లా కార్యదర్శి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కానంపాదకునకు:

అయ్యా, విశాఖపట్టణం జిల్లానుండు ఇందిరకును 16 ధర్మ గ్రంథాలయములు మూత్రము గలవు. వీనిలో చాల భాగము సరిగ పనిజేయుచుండుటలేదు. ఈమండలమందు గ్రంథాలయోద్యమము న్యాపింపజే యటకు, ఇందిరకున్న గ్రంథాలయములను చూచి, తగు సలహా లొసంగుటకును, ఆంధ్రజాత గ్రంథాలయ సంఘ పత్తమున మేళుపాక వాస్తవ్యులును, జాతాభిమానులు నగు నుద్దా సోమపూశాస్త్రిగారు సంచారకార్యదర్శిగ పని చేయుచున్నారు. కావున ఆజిల్లా వాస్తవ్యులందరు వారికి సర్వసౌధముల తోడ్పడి, ఈ యుద్యమవ్యాప్తికి సహాయము చేయుచుండు ప్రార్థించుచున్నాను.

అయ్యంకి-వేంకటరమణయ్య.

బెజవాడ

కార్యదర్శి.

V

విజ్ఞానచంద్రికా కురిమల్.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కానంపాదకునకు:

అయ్యా, ఈనెత్సరము పవమత్తువారు సాహిత్యమునందు 1 తిక్కన సోమయాజి 2 పాతాళభైరవి చరిత్రమునందు 1 ఆంధ్రులచరిత్ర మొదటి 148 పుటలును 2 అబలా సచ్చరిత్ర రత్నము 2 వ భాగమును; కావ్యమునందు 1 కృతసాహ కావ్యము 2 వ భాగము మొదటి 190 పుటలును 2 చరిత్రవిద్వ 3 విశూచియును పఠనీయ గ్రంథములుగా నేర్పరచిరి. సాహిత్యమునం దేర్పరచిన తిక్కన సోమయాజి చరిత్ర సంబంధ మగునది యని నానుభిప్రాయము. అందున్న కొద్దిపద్యములు యారని జన్మస్థలము యాపము గుణము కవిత్వము యిట్టిది యని నిశ్చయించుటకు వ్రాసినగుటచే సాహిత్యాభివృద్ధికరముగాదని చెప్పబడు సందియులేదు. తిక్కన సోమయాజి చరిత్రమునందున్న తిక్కనమంగళమును గురించి మనము సిద్ధి, కాకతీయగణపతి, యాదవులు, భద్రతిక్కన మొదలగు వారింకూర్చి విపులముగ ఆంధ్రులచరిత్రయందు చర్చించియే యున్నాము. ప్రతిసంవత్సరము ఆంధ్రులచరిత్రయందు కొంత భాగము పఠనీయముగ నేర్పరచుచునే నుండిరి తిక్కన సోమయాజి చరిత్రయందైన పద్యము 4 మామగంతులు పీఠిక, కృతిపద్యములు సంబంధములగునని. ఇంతటినుండి సభ వారు భారత, భాగవత రామాయణములలో నైనను లేక యితర చిన్న ప్రబంధములనైనను యేర్పరచిన సాహిత్యాభివృద్ధికి కరమార్గమని నానుభిప్రాయము: ఏకీత్ సభవారు చేయుచున్న భాషాభివృద్ధి నెంతయు పొగడదగి యున్నది.

గోండ్

రావు వేంకటరావు.

గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురమునండి, మా స్వకీయ విలేజురి యిల్లు వ్యాఖ్యానమున్నాడు:— ఈ వ్యాఖ్యానములోన, ఈతాలాకాలోని యితర వ్యాఖ్యానములతో పోలికలు కిరసనా యిలు దొరకక అనుభవించుచున్న యిమములు వ్యాఖ్యానవికాదు. స్థాపించిన కొద్దికేవలలోను సప్తము కలసివంత లేకపోవుటవలనను, రాబడిన కొద్దిపద్యములలోను యూనియను దీక్షముల భర్తృమేరు జెప్పి సగము దీక్షికోనిపోవుట వలనక, మిగిలిన సగము ఉద్యోగములకు, పీఠికలు, మొదలైనవారలకు పందిపెట్టుటచేతను, సప్తము కచ్చిన రెండు మూడు గోజులకే కిరసనాయులు అయిపోయిన దని చెప్పవచ్చును. ఇందువలన జేలకొలది దర్శకగ్రామములనుండి వచ్చుబీదజనులు బట్టిసిపాలతోనే తిరిగిపోవలసినవారగుచున్నారు. వారమునకు వాలుగుదినములు డిపోలో నూనె యుండదు. పాటకపు జాలి జనులురాతులంగు, ఈయధ్యనే వరకోతలు యుగిసి గట్టి గడ్డి యుండుట చేత, తప్పనిసరిచే నోయలేని కుళువులనోట మన్న కొట్టి దానిని చుంట్లవేసి దానివెలుగున భుజించి రాత్రి ఏకటింజిలోనే నిద్రింపవలసిన వారగుచున్నారు. అధికారము ఇది చిత్తగించి యిక్కను డిపోలసంఖ్య వృద్ధిజేసి, కలసివంత సప్తము చేయింపనియెడల, తిండిలేక చులచుల మాడిపోవుచున్న బీదలు:లిగిన గంజిపాడ త్రాగుటకు వీలు లేనివారగుచు రని నమ్మగోరుచున్నాము.

ఏలూరు తాలూకా గ్రామోద్యోగీయుల సంఘమువారు ఏలూరు పురమందిరమున 2 వ తేదీని నొక సభ గావించిరి కొమ్ము రామలింగశాస్త్రిగారు గ్రామసాధికత్వము వహించిరి. వివిధగ్రామముల యుద్యోగులును, ఇతరులును సభ నలంకరించిరి. కొవ్వలి, బెంగళూరు గ్రామ మనముగారును, ఆగడాల్లంక, మాడేపల్లి, పూళ్ళ, కొవ్వలి గ్రామకరణము గార్లు నుపన్యసించిరి. సభయందు మవ్యాసగవర్మ మెంటువారు 9-11-18 తేదీని కృష్ణాజిల్లా గెజెటునందు ప్రయరము చేసిన బిల్లునకు జరిమిర్యకొర కిచ్చిన యురకాళిము చాలదనియు, 19:9 జూన్ నెలాఖరువరకు గడు మీయవలసినదనియు, బిల్లునందలి యంశముల ప్రభుత్వమునా రాలోచనలోనికి తెచ్చుకొనవలసినంత యవసరము గానింపదనియు, ప్రస్తుతి మరునందున్న చట్టములు గ్రామోద్యోగీయులను తగిన కట్టుబాటునం దుండుచున్నవనియు, ప్రకటించబడిన విషయములు గ్రామోద్యోగీయుల కెక్కుడపకారిలనియు, అట్టివానిని చొప్పించి గ్రామోద్యోగీయుల బాధింప యత్నింపబూకుట కేవల మన్యాయ మనియు, వానిని ప్రజాకృష్ట్యునెడ గ్రామ పరిపాలన పూర్తిగ చెడి ప్రభుత్వమువారికిని ప్రజలకును మిక్కుటమగు కష్టముల నొనకూర్చుట కాధారభూతములుగ పరిణమిల్లునేమో యనియు, కావున అట్టి వానిని ప్రజాకృష్ట్యునెడ, గ్రామోద్యోగీయు లంపున విజ్ఞాపనల సాదరముతో నందుకొని ప్రకటించబడిన తమ బిల్లుకు దయతో నుపసంహరింపుకొనవలసిన దనియు తీర్మానింపబడి డి. — ఒకవీలేభివృద్ధుడు

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు ఈనెల 11-వ తేదీ శనివారం రాత్రి బెజవాడలో

కృష్ణలీలానాటకమును
12 వ తేదీ ఆదివారం ఏకాదశ మహత్యను
రుక్మాంగద నాటకమును
ప్రదర్శన మొనరింతురు.

కుర్నీటికొట్టు కాలసిన ఇతర గ్రామస్థులు దయచేసి వారిస్థలకు యందుగా జాగ్రత్తచేసికొనవలయును.

1. ద్విమలయన గోపాలకృష్ణ నాకశాసన చక్రసి
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-4 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. సి. భిర్యులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,
కోట్ల బాన్సు 212 మదరాసు

ఆత్మజ్ఞానా.
శివైశా పక్ష్మిని గ్రంథము. 30 ము. 8.0.
మీచేతు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము
కోట్ల బాన్సు 212, మదరాసు.

Towards Peace.

(c)
(Reuter's Agency)

Great Britain

War Service Honours.

LONDON, January 4.

The Gazette contains the following awards to officers and ex-officers of the Indian army for services in war—C. M. G. Lieut-Colonels R. G. Munn, E. S. Wake and Major R. S. Steel.

O. B. E. (Commander).—Lieut-col. C. R. Bond.
(Officers).—Colonels J. W. Cowley, A. W. Newbold, Lieut-col. R. H. Dewing.
Major John Kendall, Captain Rupert Simson.
Promoted General.—Lieut-Genl Sir J. Cowans.
D. S. O for services in North Russia Major F. G. Marsh.

France

Restoration of Prewar Regime in France.

LONDON, January 5.

Havas Agency states.—The French minister of food supplies has signed a decree cancelling many food restrictions imposed during the war. The decree orders fixing of the maximum prices for condensed milk, eggs, tarragon, rice, dried peas and beans. It also alleviates the rules concerning the hours at which meals can be obtained at hotels and restaurants. These measures are a first step to return to pre-war regime. The growing shortage of meat in France will be greatly felt during the coming spring. Meatless days of last year were very successful but the supply of frozen meat is required.

Seine Navigation almost Suspended.

LONDON, January 3.

Havas Agency states.—The Seine flood is becoming more menacing and navigation is almost suspended.

Abundant Potash Deposits in Alsace.

LONDON, January 3.

Havas Agency states.—The potash deposits in Alsace will prove a treasure to France, greatly enhancing the fertility of the soil. The minister of agriculture states that the supplier of potash are unlimited and quantities are available for the farmers at once at prices lower than those ruling before war.

LONDON, January 4.

Exchange on Paris yesterday was 2595 to 2600.

Suppressed by Germany at the outbreak of the war, Mr. L. E. Mehin starts publication at Metz as the daily organ of the French propaganda in Lorraine.

Revictualling Europe.

Allied Food Council.

U. S. Takes the Lead.

LONDON, January 4.

PARIS.—An Ententes Food Council has been established as a result of discussion between President Wilson, on his arrival in Paris, with Mr. Clemenceau, Mr. Lloyd George and Signor Orlando. All agreed that relief on such a large scale necessitated unity of direction similar to that which was so successful between the French and British Chief Commanders. The Allied Governments advised the President of their desire that the United States should take the lead in the organisation and administration of this relief. The Council, which has been appointed, will have two representatives of each Government for the co-ordination of food, finance and shipping resources. Mr. Hoover's American colleague will be Mr. Norman S. Davis. The French have appointed Mr. Clemente, Minister of Commerce, and M. Vilgrain, Minister of Food. The British and Italian representatives have not yet been announced. The President asked Mr. Hoover immediately to convene the first meeting of the delegates named.

China

Scandalous Opium Smuggling in China.

Enormous Quantity

Seized on Chinese Customs Revenue Cruiser.

LONDON, January 4.

The "Times" learns from Shanghai that Indian opium to the value of 15,000 dollars has been seized on board the Chinese Customs Revenue Cruiser, on which Sir Francis Aglen, inspector-general of maritime customs, was returning to Shanghai from a visit of inspection to the southern ports. The Chinese crew clearly imagined that any ship in which the inspector-general was travelling would be safe from troublesome investigation. The value of opium indicates that the crew were merely agents of a bigger organisation. Indeed the extent to which opium smuggling is now practised is scandalous. In nearly every ship from South China and Vladivostok some opium is found, occasionally running to enormous figures. Opium is extensively cultivated in Korea while the recently established factories in Formosa are doing big business in exporting morphia to China, principally through Japanese post-office which the Customs are unable to touch. Meanwhile cultivation in China is increasing by leaps and bounds in most provinces. In Kweichow the Provincial Assembly has unblushingly thrown off the mask and officially permits cultivation in order to prevent the drain of silver into Yunnan for opium imported from that province.

Germany

German War Documents Discovered at Charlottenburg.

LONDON, January 3.

The "Petit Parisien" says that documents bearing on the war which were removed from the Berlin Foreign Office have been discovered at Charlottenburg. Some are in the Kaiser's handwriting.—"C. & M. Gazette"

New German Army.

Its Composition.

LONDON, January 3.

Herr Noske interviewed said that the army of new Germany will consist of volunteers who have served at the front. They will choose their own leaders.—"C. & M. Gazette"

Bulgium

Surrendered Locomotives. Collision with British Troops' Train.

LONDON, January 3.

It is reported from Brussels that several coupled locomotives driven by Germans towards the place of surrender collided with a British troops' train between Namur and Charleroi. Thirty soldiers were injured. Three of the German drivers were arrested.—"C. & M. Gazette" special cables.

Austria

German Austria.

Union With Germany Weakening.

LONDON, January 3.

The Vienna correspondent of the "Volkszeitung" says that the movement in German Austria towards union with Germany is weakening owing to fear of the Bolsheviks. The idea of a loose union of the States formerly constituting Austria, in which the Slavs would lead, is gaining ground.—"C. & M. Gazette"

Straits Settlement

Causeway Construction Across Johore Old Straits

LONDON, January 4.

SINGAPORE.—The Legislative Council has given its assent to the resolution that a causeway should be constructed across the old Straits of Johore, thus blocking up an important arm of the sea. The causeway is believed to be necessary for the development of New Singapore. It is stated that the admiralty does not object to the scheme, but that commercial authorities have not been consulted.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Calcutta

Moderates' Conference Meets in Easter.

CALCUTTA, January 6.

It is understood that the Second All India Conference of the supporters of Montagu Chelmsford scheme of reforms will be held at Calcutta during the Easter, April 18th to 21st.

Scientific Police Detection.

CALCUTTA, January 6.

Hastings police have by the use of X-rays succeeded in recovering a stolen piece of jewellery at Calcutta course on Saturday. A young Mahommaden was arrested for theft of a thin gold chain about twelve inches in length. He was seen, it is said, to wrench the property off the neck of an infant who was in the arms of its father. On being arrested the stolen chain was not found in his possession and it was presumed that he had thrown it away. He was however over to inspect Shillong of Hastings Police for enquiry. The inspector who has had previous medical experience came to the conclusion that the accused had swallowed the chain and had him examined under X Ray when true to expectation the missing article was detected. A petty surgical operation followed and the stolen article was brought to light. The accused is being sent up for trial.

Bombay

BOMBAY, January 6.

The P. and O. Company's S.S. "Mankin" with the outward mails of the 19th ultimo is expected to arrive in Bombay at 8 A.M. on Sunday next.

Lt. W. Stanley Hauled up.

Case Compounded.

POONA, January 6.

Lieut. W. Stanley attached to the Military Accounts, Poona, was brought up before the Cantonment Magistrate on Sunday for wounding a tonga driver with gun shot. Lieut. Stanley, it seems, paid the man two rupees as fare but finding him still importunate he got his gun and fired in his direction, some shots lodging in the back of the man's wrist. As the parties expressed their willingness to settle the matter amicably the Court allowed the case to be compounded.

To Stimulate Recruiting.

Bombay, January 6.

A Press Note says:—With the object of stimulating recruiting for the Army in this Presidency the Government authorizes Commissioners (a) to remit for the term of the war, Land Revenue or Irrigation Revenue, combined up to a limit of Rs. 25 in any individual case in favour of persons holding land who were actually serving in the war as combatants or who have served during the war as such and been discharged with a good character, and also in favour of landholders who had sons serving as combatants (b) In the case of villages which had done exceptionally well in recruiting, to remit the Land or Irrigation Revenue in favour of persons who had served in the Army before the war and had been discharged with a good character and who were reported to have helped actively in obtaining recruits for the war, and to reward the village officers of such villages; (c) in the case of those villages referred to in (b) in which are survey-settled Inam villages, to take similar action subject to the consent to the Inamdar concerned, and in the case where the village is not survey-settled or where the consent of the Inamdar is not forthcoming, to bestow some special mark of favour on the village as a whole, such as for instance, grant of a contribution for a well in the village, or for repairs to the village Chavdi or school house.

Hospital ship 'Loyalty.'

BOMBAY, January 6.

An interesting account of the Hospital ship "Loyalty", now she has finished her career as a hospital ship, appears in the "Times of India". It will be remembered that at the very outset of war, that is in August 1914 His Highness the Maharaja of Gwalior visited Bhopal and arranged with Her Highness Begum to present the Government with a hospital ship to be called the "Loyalty" to which other princes were to be asked to subscribe. The S.S. "Empress of India" was brought from Canadian Pacific Co. and converted and renamed. She was beautifully refitted in the Bombay dockyard and has been in service throughout the war. In the four years she was in commission as hospital ship, she sailed 41 voyages and carried 1546 patients, British, Indians, Chinese, West Indian, East and West Africans and German, Turkish and Arab prisoners of war. The cost of buying and fitting out the ship was approximately £12,000 and the cost of her upkeep for four years was £360,000, the total being nearly half a million sterling, of which by far the greater part was paid by H. H. Maharaja of Gwalior, though contributions were made from other states. Unique as part of ship's life saving work was the rescue of crew of S.S. "Ben Vorlich", after that the ship had been shelled and torpedoed by German submarine near Ushant on 1st August 1915. This incident and the sinking of the S.S. "Chintonia" were witnessed by "Loyalty" from a distance of about 1½ miles, when she was full of badly wounded men, (British cases from the Dardanelles) On her way from Alexandria and Malta to Southampton when plying in Indian waters the "Loyalty" had the good fortune to render assistance to a transport the "Ed. Vana" which took fire and was abandoned at sea. The "Loyalty" picked up seventy of the burning ships people in three boats during the night, afterwards transferring them to S.S. "Madras" bound for Bombay. She also rendered assistance to several Indian and native craft which were short of water and provisions and to a light house crew in Red Sea.

KARACHI, January 6.

Transport "Palamcottah" arrived early on Sunday morning bringing a portion of twenty-third Cavalry returning from Mosul after 3½ years in Mesopotamia. Today transport "Sagola" arrived with further detachment of the same regiment. Great reception was accorded to both on arrival.

Burma

Rangoon Rice Market.

RANGOON, January 6.

Last weekend there was considerable business done in the rice market, over 20,000 tons of old rice being disposed of. The demand for ready rice which was then manifested continued to-day as there is no lack of tonnage and millers have started selling new rice with dates for delivery. Prices are for delivery on or before 8th instant. Rs 130; 10th Rs 327-3; 15th Rs 325. Ordinary market prices were on Saturday January Rs. 317-2-0, three months Rs 319, April Rs 325. To-day's prices are January Rs 300, February Rs 319, three months Rs 322-8-0, April Rs 330. The market is weak as everyone wants ready rice and no business is being done for forward buying.

Rangoon Indian Ladies Demand Equal Suffrage.

RANGOON, January 6.

A largely attended meeting of Indian ladies held on Saturday passed a resolution emphasizing the necessity of placing women on an equality with men in all matters arising out of the constitutional reforms scheme. Most of those present were Indian ladies. Very few Burmese attended as they already possess the municipal franchise when qualified.

Punjab

Punjab Depot Havildar Shot Dead. Murderer Arrested.

RANGOON, January 6.

A Havildar of the 91st Punjabi Depot on Sunday morning was shot dead by a Lance Naik of the regiment who had been reported by him to his superiors. Subsequently the Lance Naik left the room where he had shot the Havildar and went on the parade ground with his rifle loaded. The Subadar Major formed a cordon round the lines and sent for Colonel Murray who on arriving went with the Subadar Major towards the murderer unarmed. He held them up at first but on Colonel Murray proceeding closer to him he eventually handed over his rifle to the Colonel and was placed under arrest.

DELHI, January 6.

The Government of India have decided with the concurrence of the Government of Ceylon that from 1st February 1919 there should be an ordinary service for private and state telegrams and telegraphic money orders at the existing rates. An ordinary private telegram to Ceylon will therefore be charged for at the rate of one rupee for twelve words with two annas for each additional word. An express service will also be introduced at the rate of two rupees for twelve words with three annas for each additional word. There will be no change in the existing press rates.

మద్రాసు వేగునిబంధనలు.

అటువ్యాధిగ్రస్తుని నిర్ణయించబడిన పోస్ట్మోరెమ్ ప్రొసీడ్యూరుగాని వారియొక్క ఉత్తరపుటాదిన హెల్త్ షీటుగాని వ్యాధి వ్యాపించియుండు ఇంట్లను చూచుచున్నవారి నుండు ఇంట్లను, లేక వ్యాధి వ్యాపించియుండు బాగానున్న కాలిఫేయూరులు ఉత్తరపు చేయవచ్చు.

అయితే బలాత్కారముగా కాలిఫేయూ ఉత్తరపు చేయబడునపు, లేక ఇటుల ఉత్తరపుయిచ్చుటకును ఉత్తరపు చేసినప్పుడు అటులకు సూచించబడిన సమీపములో వారలకు ఉండుటకు పోటుయిప్పించి ప్రొసీడ్యూరుగాని అటులలో లెగిం బందొబస్తును, నిర్ణయించబడు వసతులను యేర్పరచవలెను. లేక, వైద్యులను యింటికి పంపి వేయబడియున్న వారును చూడవలెను వ్యాధి వ్యాపించిన యింటికి గాని నున్న కాలిఫేయూరును బట్టి యిచ్చి ముందే అత్యధిక జడలయొక్క మంచుకానున్న బలాత్కారముగా కాలిఫేయూరులను అత్యధికము మని ప్రొసీడ్యూరుగాని నిర్ణయించుకొనవలయును.

తాముగా కాలిఫేయూ లేక ఈ రెన్యూవేషన్ల కాలిఫేయూ పోవుచుండు వాని యేర్పరచు బాగాలో కావునను నేయునటుల ప్రొసీడ్యూరుగాని ఉత్తరపు చేయవచ్చును.

అటువ్యాధి ఉండుచోటులలో 1894-వ సంవత్సరపు లాక్డు అక్టివిజను ఆర్డరు ఉపయోగించు నే వేగునిబంధనలను యేర్పరచుటకు హెల్త్ షీటుగాని కోరిక కట్టవలెను లేక పోస్ట్మోరెమ్ ప్రొసీడ్యూరుగాని వారి ఉత్తరపు పొందినవాని గాని ప్రవేశించి ఉపయోగించుకొనవచ్చును. లేక కట్టవలెనుగాని బాగాగాని ఒకరి అనుభవములో ఉండుటకు యిచ్చివలెనుగాని 24 గంటల నోటీసు ఇచ్చి గలవారికి యిచ్చివలెను. సమగ్ర నోటీసుకు అటువంటి యిచ్చికి గాని బాగాగాని, బహిరంగముగా తెలియునటుల అతికించవలయును. సమగ్ర ఇంట్లో ప్రొసీడ్యూరుగాని అనునముగా నుండుచున్న ప్రొసీడ్యూరుగాని యేర్పరచుటకు బాగాగాని సూచించవలెగాని, అత్యధికవలెగాని యిచ్చివలెను. ఏ కట్టవలెనుగాని నిడివించునపుడు వారిని బాగాగాని నుద్దేశించి యిచ్చివలెను. సూత్రగాని అత్యధికవలెగాని లోపలను వెలుపలను నున్న పోస్ట్మోరెమ్ యిచ్చివలెను.

ప్రొసీడ్యూరుగాని వేగు వ్యాపించునటుల చేయుటకు యే గుడిసెగాని కొట్టయినగాని తీసివేయుట యావశ్యకముగాని బాగాగాని వారికి అనునముగాని కొట్టయినగాని లేక అది కట్టవలెనుగాని సూచించునటులగాని తీసివేయు తీసివేసి కట్టవలెను.

ప్రతి యిచ్చివారును, ప్రతి వైద్యుడును, యెక్కితనను వేగు ఉండుచోటుల తెలిసినను లేక గెజటు మొదలగు ఫలములయందు నెరుగుకట్టి జర్నలులు పచ్చియుల తెలియదచ్చినను యిచ్చివలెగాని వాపునికేమముగ నుండుచోటుల తెలియదచ్చినను తీసివేసి హెల్త్ షీటుగాని తెలియదచవలయును.

ఈ రెన్యూవేషన్ ప్రకారము నడచుకొనక బోయినను, లేక నిర్ణయించబడిన సమీపముగా లేక నిర్ణయించబడిన కొనినను, లేక ఈ రెన్యూవేషన్ ప్రకారము చేసిన యేర్పరచుటకు మిగిలినవారల ఇచ్చియును 1894-వ సంవత్సరపు ప్రకారము చండవట్టి విధులుగా యిచ్చివలెను అటు మానులుల మించక కైచీచేయవలెను. లేక యా 1000 వరకు జుట్టానాను పొందుదు. లేక జుట్టానా, కైచీ రెండింటిని జుట్టానా.

ప్రతివారు, ప్రతి వైద్యుడు, మేయరగా:— ప్రొసీడ్యూరుగాని చే నిర్ణయించబడిన బాగాగాని పోస్ట్మోరెమ్, అటు వ్యాధి సంబంధించిన బాగాగాని జనులు పోయినయెడల వై రెన్యూవేషన్లను నిర్ణయించినవారలకు.

ఇంట్లను కాలిఫేయూరుగాని హెల్త్ షీటుగాని సమగ్రముగా కొరవట్టును.

అటువ్యాధి సంబంధించిన బాగాగాని కనుక అన్ని వ్యాధిగ్రస్తులకు ఈ అక్టివిజను తెలియదచవలెనుగాని కొరవట్టు చూచును. మిగిలిన అన్ని చావులను పీచుకుల శ్మశానములకు అనుకూలమైన మందు మన నోటీసుకు చేయవలెను.

ఇర్లాండు దేశావలోకనము

కొయలిమను పక్షమువారు ఇర్లాండు దేశము నెడల అనువర్తించు జేయవలెనుగాని నిధానము, ఎన్నికల సమయమున లానుకుచ్చి, బోనుగానియు లేకు నియోజక వర్గమున కొనిగిన ప్రకటనమున వ్యవస్థగా తెలుపబడినది. 1914 సంవత్సరపు మోరూలు కాసనము ఇర్లాండులో స్వరాజ్యమును గోరువారు కనుక ఇర్లాండు దేశమునెడలయు, కాని “అల్లెనును మూల మిచ్చియును నిర్ణయించు వాని” యునియోజకము. కాని, యిది సంఖ్యనుకూల కారణ భూతముగాను. ఇది ప్రస్తుత సమస్యకు తగిన పరిష్కారముగా వారు. 1914 సంవత్సరముననే, సిక్ ఫీసు పక్షమున ప్రస్తుత ప్రాముఖ్యమును బడయక పూర్వము, ఒక పక్షమున జాతీయ వారును అల్లెనును చేయవలెనుగానియు, మరొక పక్షమున అల్లెనును, యిచ్చియును సర్. ఎవ్వరు కావలెను, స్వరాజ్యమునకులెడలయు వానియున్నప్పుడు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారేమియుటకు తోచక కలవరపడుచుండిరి. వారును విత్సరముల గలిగించినను, నూతన రాజకీయభిప్రాయముల ప్రబలమైనను, యీ సమస్య కులభవసాధ్యముగా లేదు. మరింత క్లిష్టభూమి మైదను చెప్పవలెను. కావున, కేవల తీర్మానములకంటె యెక్కువ అవకాశమును విషయము అపాను యు తొలగించుటకు కావలెనుగాని.

కొయలిమను వారి విధానమును సిక్ ఫీసు పక్షములతో సరిపోల్చియును. వీరికొరకు అనువ్యాకరములు కావచ్చును. కాని, వీరియొద్దేయును మూల మెల్లరకు చేరినయే యున్నది. వారు, అనంతమున నెడల బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారును సహాయముతో నెడు లొక సంవత్సరపు యున్నాడు. ఇర్లాండు స్వతంత్ర సత్తా కముగ నుండి వలయునా, లేక బ్రిటిషు దేశ పార్లమెంటునకు లోబడి జేయవలెనుగాని సందర్భమునా అను సమస్య గలిగి మారినదని కార్యము తమ నిర్ణయక వర్గముతో బలికయ్యునది. సిక్ ఫీసు పక్ష సహకారులతో నీరెండర విషయము ఖండించబడినది. భూకాలమును ఇర్లాండు దేశమును అంత బ్రిటిషు పార్లమెంటు అతి అంశ్యప్రకరముగ నర్పించినయి, అందుచే వాదేవిషయ మెల్లరము వాసభ నిర్వహించక క్షయ ని యు వీరి వాదము. పార్లమెంటు సభా కార్యమును తీర సక్రమించుచు, పార్లమెంటులోని సిక్ ఫీసు పక్షము, తాము బ్రిటన్ దేశ సభ్యులతో కూడి సభయందు కూర్చుండరాదని యా, జెనెరాలులు, జాగోస్టావులు, బోలెలె, విరిఫుజేత సమస్యకుడ అంతర్జాతీయ సంఘముచే పరిష్కారముగ నుండు యిచ్చివలెననియు చాలకాలము కిందకునే నిర్ణయించుకొనిరి. మరియు, మిత్రిమండలివారి సంగ్రామాశయములను బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు ఇర్లాండు దేశ విషయమున నుల్లంఘించుచున్నారని వాదించు వారునున్నాను. ఏలన, ఇర్లాండు దేశములో వధిక సంఖ్యాకులు, అత్యధిక బ్రిటన్ దేశమునండి సంఖ్యాకులుగ విధజంపరచినయి, బ్రిటిషు వారెట్టికోర్కయను కలుగజేసి కొనకుండుక అత్యధిక తన బానిసీత్వని తానే నిర్ణయించుకొనునట్లు యేర్పరచుచునయి తెలిపియుండిరి. ఇచ్చి సిక్ ఫీసుపక్షమువారి వాదము. దీని మంచిరెడల తెలుసున్నా: యీ విషయమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మిగుల బాగుగాకాని యోచించుటకులెను. బ్రిటన్ దేశమునండి ఇర్లాండును విధజంపట మిగుల అసంగతమని మనలో ననేకులకు తోచవచ్చును. ఈవిషయమును ఖండించునపుడు, మరియొక ప్రతినిధానమును మార్చించుటకులెను. సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెన్ తెలిపినట్లు: బ్రిటిషు పార్లమెంటునకు అంశ్యప్రభుత్వమును ఆదేశము కొనుగట్టు! ప్రస్తుతము కొన ప్రభుత్వమును విధు దేశములో వధిక సంఖ్యాకులు సైనిక బలసంయుక్తముగ పార్లమెంటు సభాము తీర్పులకు లోబడునట్లు నిర్ణయించుచున్నా కాని, యిచ్చియు విధు సమస్యకు తగిన పరిష్కారము కానేరదు. “బ్రిటిషు అఫ్ ఇండియా” పత్రిక.

మోహిని కైలము:— స్త్రీ పురుషులు వాడుక యోగ్యమైనది. మొదటకు చలువ జేయును. పెండ్లుకలు గాలించుదును. పెండ్లుకలు ముగ్ధులగును. ముహూర్తముగలిగి యుండును. 0-12-109, ఫోటోగ్రాఫ్ పోస్ట్, బొంబాయి, 109, ఫోటోగ్రాఫ్ పోస్ట్, బొంబాయి, 109, ఫోటోగ్రాఫ్ పోస్ట్, బొంబాయి.

శారదాంబ
ఇది శ్రీ భక్తబోధిని యను వాటకము.
సంఘము రాచూరు సంస్కారమునకు మార్గముగానుబడినది. అందరును జదివి తిరవలయును. తెల 4 అంశాలు. పోస్ట్ జేరు.
అంశపులికా కార్యాలయము,
7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోగ్యములు.

బృహత్ సంజయద్వికృత
రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
1/2 పాను సిసా రు 0-12-0.

చంద్రవర్ణ గుటి
మూత్రవ్యాధులందు అమోఘముగ కనిపించును. తెలం 1-కి రు 1-0-0.

వానవలేహము
దగ్గునకు మంచిముందు.
1/2 పాను సిసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు సాంక్షికోపాధిలో జరుగునలయును

జాండు షార్త్ స్కాటికల్
వర్షము

అయుర్వేద యోగ్యముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists
Elphinstone Road, Bombay, 13

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 584

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.
లోకముయందర కస్తూరిమాత్రల నిష్పక్షవను
కురికింపుడు.

ప్రతి వర్తనమునను బట్టి గలది నీ హాని నిర్ణయించుచున్నది.
ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగపూరు, మలయా, గోవా, ఫిజి, బెరింద్, మస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాంతమును, ఉపయోగించుచున్నాడు.

మహాభాగము “ఒకేముక లోకము కుగార్” కన్యా: మాత్రల సీసా మియింటు నున్నయెడల, చాటికె వైద్యు: ననుయమును, నీక్షించి, యెర్రెట్టుకొనుట కస్పిపోవును. కేవలము, కేవలము, అక్కరము, భూవ్యవహారము, జ్వరము, మాంద్యము, ముల్యవృక్షము, దగ్గు, గజము పోషి, బలహీనత, అశాశోగ్యము, చెడ్డబిడ్డలందఱును నిరారము, చిన్న బిడ్డలకు గల జ్వరము, దగ్గు, వాములు, మరయు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతము నేరవచన శాస్త్రవర్గముగా హాయి గుణము గలగురు.

వైద్యులలో నీకవిధము బలవర్తియు నువలెగాని రమలకు కర్మాటక చూతకలగునీయి యోగ్యములగుచున్నా వేయుచుండును.

కెజ్జెర్ల క యావ్యాధిగ్రస్తులకు, ప్రతి సీసాము: మకు ఉండును; చాటికె తీసికొనరలెను.
అనుపానపుత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 280 మార్లున్న సీసా 400 లు మాత్రమే.
6 సీసాలు శోకసాని కేమిందిగిని: 1-1-0
12 సీసాలు భూమిలోకి 2-10-0
25 సీసాలు తాళసారీ 5-1-0
గురు శ్రుతోగములకు మార్గము అయుర్వేదియ సిద్ధాంతమును బోధనను.

జానము:— శ్రీ సీతారామమవైద్యశాల, మున్నగు.